

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Rémhírtérjesztők

ellen adott ki szigorú rendeletet az államrend-
őrségi alminisztérium és kemény büntetésben
lesz ezután részük azoknak, akik állhírek közlé-
sével nyugtalanítják a közönséget. Felette indo-
kolt immár megakadályozni ezt a spanyol ná-
thához hasonló mértékben terjeszkedő szellemi
járványt. Különösen az utóbbi időkben minden
fék nélkül tombol már ez a megdöbbentő sport.
Alapja főleg a beteges, egyéni hiúság. Azok,
akik a vész hír-kiagyallás és terjesztés sportjának
hódolnak, mint a jólétszűrés nehézsúlyu baj-
nokai akarnak babérokat aratni jámbor és jó-
hiszemű polgártársaik előtt. Az ámulás, a cso-
dálkozás verőfényében akarnak napfürdőt venni
ezek a hír-primadonnák, számukra mindaz a
sok borzasztóság, ami ma történik, egyszerűen
szereplési dobogó, színpad. Lám, én többet tudok
mint az újság, a rádió, sőt a hivatalos híreknél
is különb az én tájékozottságom, — ezt a hitet
akarja kelteni a közönség előtt a rémhírtér-
jesztő, akinek mindig van megfelelő anyag rak-
táron.

Nem is nyugosznak ezek az undok emberek,
kongának szüntelen, mint az árvíz vagy a tűz-
veszedelmet jelző harang. Csakhogy az ő hagjuk
suttogásá alkul, mert a rémhírtérjesztő töl-
vőként formál a tenyeréből a füled körül és úgy
mondja be az ő halálosan megbízható értesülé-
seit. Legjobban szereti a közhelyeket, főhadis-
szállása a vendéglő, a kávéház, vagy a széles
ucca és ott terjeszt a nyugtalanság miazmáit.
Akinék füllébe a rémhírtérjesztő beleemelyegte
az ő csalhatatlan igazságait, az bizonyára nyug-
talanul forgolódik majd ágyában hálalig. Mert
nem igazi vész hír az, amely sem hideg, sem me-
leg. A rémhírnek ülni kell, mint a vitő dőfés.
A vész híreknek úgy kell jönnie, ahogy előbb mon-
dottuk, mint a fellángoló tűzvész, mint az ár-
viz. Csak napok kérdése és kiüritik a falut, vagy
a várost, bombázó repülőgépek jelennek meg
csakhamar, új hadüzenetek készülnek. Körülbe-
lül ilyfajta kellemetlenségekkel kedveskednek
számunkra a fentemlített urak. S az értesülé-
seik forrása — mint ők mondják — mindig a
legilletékesebb körökből ered.

A suttogó hír pedig folytatja a maga kör-
forgását és eljut mindenhol, a nagy bérpalo-
ták szobáiba, mint a szegényes pincelakásokba,
akár a mérges gáz. Csakhogy ezen hírek ellen
nem lehet felőlni a gázálcot, mert egyenesen az
agynak támadja meg a szubtilis ártalom.
Egy gonosz propaganda ez, amelyet öntársadal-
ma ellen intéz a rémhírtérjesztő. A nyugtalanít-
ás, a kétségbejuttatás propaganda olyan körül-
mények között és olyan időkben, amikor úgy-
is csak a legnagyobb önuralommal és minden
idegerőnk megfeszítésével tudjuk magunkat fe-
gyelmezni. A rémhírtérjesztő tehát belső ellen-
ség. Ártalmasabb és veszedelmesebb, mint bár-
milyen külső ellenség, alattomoskodó és buj-
káló mivoltában. És mindez a sok nyugtalanítás
miért? Pusztán azért, hogy felőlni a szószátyá-
rok az ő szereplési hiúságukat kielégítsék. Hogy
ők, mint jól értesültek, fesselegjenek azok előtt,
akik hitelt adnak az ő gonoszindulatu számarsá-
gaiknak.

Sorsdöntő időkben élünk, az egész világ vaj-
dában van. Ezt nagyon is jól tudjuk, ezt nem
kell számunkra senkinek sem megmagyarázni.
De hogy még koholt, elképzelt veszedelmek ső-
tét felhőt is elénk vetítsék a szószadisták, be-
tegg szenvedélyű emberek, erre igazán nincsen
semmi szükség. Nagyon helyes tehát, ha megin-
dul a hadjárat a rémhírtérjesztők ellen, akik
bizonyára nagy halgatásba rettennek majd, ha
meghallják a rájuk vonatkozó hírt: hogy gonosz
fecségetésként ezután lakolni kell és kemény bü-
ntetésben lesz részük, ha tovább is nyugtalanítani
próbálják az ügyis megviselt társadalmat.

(Flaneur.)

Poncet nagykövet közvetítése Róma és a nyugati hatalmak között

A pápa kéri, hogy újabb hatalom ne lépjen a háboruba
Francia helyi sikerek Saarbrückennél
Szeptember 21-én dönt Amerika

A németek elérték Lemberget

Londonból jelentik: Az angol lapok arról
számolnak be, hogy Lodz várost a lengyelek
visszafoglalták. A haditudósítók jelentése sze-
rint a Pomeránia és Posen tartományokból visz-
szavonuló lengyel sereg, amely Putznánál nagy
harcokat vívott a németekkel,
ismét érintkezésbe jutott a Varsónál álló fő-
erőkkel.

A fővárost három oldalról hatalmas sáncok ve-
szik körül és a német csapatok erősítéseket vár-
nak.

A német arcvonal most Plocktól Lodzig
terjed.

Ezzel szemben berlini jelentés szerint Hit-
ler birodalmi vezér mai frontlátogatásai során
Lodzba érkezett.

A vezér megjelenése a csapatok között, nagy
meglepetést keltett,
tekintve, hogy Lodzba csak nemrég vonultak be
a német csapatok.

NAGY HARCOK FEJLŐDTEK KI
SAARBRÜCKEN KÖRÜL

Londonból jelentik: Az összefoglaló harc-
téri jelentés szerint Varsótól nyugatra a lengyel
csapatok erős ellenállást fejtenek ki.

Fontos állásokat hódítottak a franciák

Párisból jelentik: A Rajna és a Mosel kö-
zötti vonalon folyamatosan levő hadműveletek a
fontos helyzetet elfoglaló Saarbrücken ipari vá-
ros mindkét oldalán előrehaladással végződtek.
Az egyik részen már az ellenségeskedés első nap-
jaiban biztosították a Saarbrückentől nyugatra
fekvő Warndt erdő által alkotott kiszögellést, a
másik rész elfoglalása pedig a Blies balpartján
elterülő dombos vidéken, Sarre-Guemes és
Hornbach között, húsz kilométeres szakaszon,
tekintélyes mélységben folyamatban van.

A német főparancsnok a radomi útközetben

Berlinből jelentik: Brauchitsch tábornok, a
német hadsereg főparancsnoka, szerdán Reiche-
nau tábornok vezékarához utazott és innen gép-
kocsin a radomi csata első vonalaiba látoga-
tott el.

LEMBERGHEZ ÉRTEK A NÉMET SEREGEK

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.)
A német haderő főparancsnoksága hivatalos je-
lentése a következőket tartalmazza:

Szeptember 12-én a német keleti hadsereg
déli és északi szárnyán folytatta az ellenség ül-
dözését. A Przemyslnél előnyomuló csapataink
elfoglalták Przevost és Javorovot és elérték
Lemberget. Meghíusult a Putna körül az ötödik
lengyel hadosztály ama kísérlete, hogy áttörjék
a német arcvonalat. Varsótól keletre és délkelet-
re hatalmas német csapatok léptek át az it-
teni vasútvonalakat. A legszélsőbb keleti vona-
lon gépesített osztagok állanak Brestől nyu-
gatra. Légi haderőnk tegnap is eredményesen
támadták a Visztulától keletre fekvő országuta-
kat és vasúti vonalakat. Támadásaink során egy

A német légi erők hevesen bombázták a ro-
mán határ felé vezető lengyel vasúti vona-
lakat.

A nyugati front eseményei közül kiemeli a
hivatalos közlemény, hogy a francia csapatok
óvatos előnyomulása Saarbrückent fenyegeti.

Ebben a jelentős ipari városban fontos ké-
miai- és fegyvergyárak vannak

és ez a várost környező gazdaság szénmedencé-
nek központja, amelynek 125.000 lakosa van. A
francia csapatok előnyomulását a Maginot-vo-
nalon elhelyezett tüzérség támogatja.

A francia támadásokkal szemben a német
tüzérség erős ellenakciót fejt ki.

A mai német hivatalos jelentés szerint viszont
nagyobb harcok a nyugati fronton egyelőre nin-
csenek. A Saarbrückentől délre hat kilométer-
nyire előretolt francia állásokat, amint azt a né-
met jelentés közli,
a németek ellentámadással visszafoglalták.

Siersk vidékén a francia csapatok kedden
könnyen előnyomultak.

A hadműveletek között a legfontosabb az az elő-
nyomulás volt, amelyet a Blies balpartján értek
el, ahol, bár az ellenség jóideig erősen ellenál-
lott, mégis fontos állásokat, nevezetesen jó meg-
figyelő helyeket foglaltak el.

Az ellenség ebben az irányban hosszantartó
tüzérségi tüzelést felelt
és a német felderítő repülőgépek is különöse-
lőn tevékenységet fejtettek ki.

HARCOK VARSÓTÓL ÉSZAKRA

Berlinből jelentik (Radór): A német nagyve-
zérkar újabb hadijelentése szerint a Lomsztól visz-
szavonuló lengyel hadosztályok harcra kényszerül-
tek a Bugtól északra. A légi haderő eredményesen
támadta a Visztulától keletre vezető vasutakat és
hidakat. Krisztinopol pályaudvarán

három vonat lángokban áll.

A Incki légi kikötőt elpusztították,
a bialopadolaski repülőgépgyárat felgyújtották.
A nyugati harcokban a német előőrsek Biernberg
községnél ellentámadásba mentek át és visszafog-
lalták a biernbergi hegyecsucot. Ezen a hegycsu-
con két ellenséges erődítmény volt. A többi sza-
kaszon jelentéktelen előőrsi csatározások folytak.

A német tüzéség löni fogja a lengyel városokat

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) A német vezérkar főhadiszállása a következő közleményt tette közzé:

Az utóbbi időben gyakran fordultak elő olyan esetek, hogy lengyel hatóságok, sőt a kormánykörök is felszólították a nyílt városok lakosságát, hogy a benyomuló ellenséges haderőknek a városok utcáin és terein mindenáron álljon ellent. A varsói lengyel csapatok főparancsnoka szintén felszólította a főváros különféle módon felfegyverzett lakosságát, hogy az előrenyomuló német csapatok ellen kezdjen frantíró háborút. A német tüzéségi osztagok és a hadirepülők mindig a legnagyobb figyelemmel voltak azokra a nemzetközi megállapodásokra, amelyek szerint nyílt városokat és falvakat, valamint ezeknek utcáit és tereit nem szabad bombázni. Miután a lengyel vezetők tekintet nélkül voltak saját lakosságuk érdekeire, a nemzetközi elveket megsértették, a német haderő tőle telhetően be fogja bizonyítani az ilyen ellenállások hiábavaló voltát. A német légi haderő a nehéz tüzéséggel együtt igyekszik fog a városoknak ilyen irányú ellenállását megtörni.

RADOMNÁL SOK FOGLYOT ÉS HADI-ANYAGOT ZSÁKMÁNYOLTAK A NÉMETEK

Berlinből jelentik (Dunaposta): A német csapatok tegnap megtörték a Radomtól délre harcoló lengyel csapatok ellenállását. A foglyok számát és a hadianyag mennyiségét még megközelítőleg sem lehetett áttekinteni. A déli arcvonalon a német csapatok gyorsan nyomulnak előre Lemberg felé. A hegyi alakulatok elfoglalták Sambor városát és elértek a Dnyeszter partjához. A gyors csapatok megszállták Krakovicét.

SIKERES LENGYEL TÁMADÁSOK VARSÓNÁL

Varsóból jelentik (Rador): A Havas ügynökség jelenti: a fővárosi frontszakaszokon tegnap viszonylagos nyugalom volt. A helyőrségi csapatok pációs különítmények támogatásával több sikeres támadást intéztek a németek ellen.

NŐK ÉS GYERMEKEK VESZNEK RÉSZT VARSÓ VEDELMEBEN

Baselből jelentik: (Dunaposta.) Varsó ostromáról érdekes részletek érkeztek a svájci lapok számára. Ezek szerint a német gépesített osztagok hétfőn kissé visszavonultak a város köré. A város védelmét Csuma lengyel tábornok és Strazinsky védelmi biztos irányítja. A főváros védőserege három részből áll: a reguláris hadsereg egyes osztagai, a polgárőrségből és a szakszervezetek által szervezett önkéntes csapatokból, akik között 15 év körüli fiatalok, valamint munkaképes idősebb férfiak és asszonyok, valamint lányok vannak. Ezek napok óta készítették a torlaszokat, villamoskocsikat és tönkrement társaságkocsikat fordítanak fel és azokat a megrongált házak tömlékeivel megtöltött homokzsákokkal töltik ki. A városból csak azoknak a lakosoknak engedélyezik a menekülést, akik egészen fiatalok, vagy öregek és az erődtelési munkálatokra képtelenek.

MEGINDULTAK A LENGYELORSZÁGI ESŐZÉSEK?

Londonból jelentik (Rador): A Reuter ügynökség jelenti, hogy brit katonai körök véleménye szerint a 20-30 kilométeres napi előnyomulási teljesítmény azt a veszélyt rejti magában, hogy a hátsó összeköttetések megszakadnak. Különösen nehéz a motorizált divízióknak fűtőanyaggal való ellátása. Az előnyomulási szünetet a lengyelek felhasználhatják majd arra, hogy megerősítsék állásaikat. Londonban nagy az aggodalom a Poznan körüli lengyel egységek sorsa miatt. A tegnap megindult esőzések már érezhetően gátolják a motoros járművek közlekedését. A lengyel nagykövetség jelentése szerint ilyenkor kezdődik meg az állandó őszi esőzés, ami annak idején Napóleonnak is óriási nehézségeket okozott.

A BUG ÉS SAN MENTÉN ERŐDVONALAKAT SZÁLLTAK MEG A LENGYELEK

Párisból jelentik (Rador): A Havas ügynökség jelenti: A két haderőn folyó küzdelem közötti különbség jól látható. Keleten mozgó harc folyik és a helyzet állandóan változik, míg a haderők ténylegesen hátrahúzódnak a Rajna és a Mosel közötti határvidék felé. A nyugati hadszíntéren három nap óta 20 kilométeres zónára szorították a háború. Ez a zóna a Saartól keletre terül el, míg Lengyelországban a sztratégiai helyzet lényeges változása észlelhető. A német hadvezetőség lemondott a lengyel fővárosi erőszakos elfoglalásáról, megállította a motoros oszlopoknak Varsó felé való előnyomulását és két újabb offenzívát indított a lengyel védelmi vonalak ellen. Északon a német nyomás a Narev

folyó középső folyásán súlyosodik. Ezen a környéken nyugatról kelet felé tartott német oszlopok Varsó-Bialistok irányában akarja kieroszakolni az előnyomulást. A legdélibb részen új német egység lépett működésbe a San felső folyásának hegyes vidékén. Ennek ellenére a Bug, a Visztula és a San középső folyásánál létesített ellenállási vonalakat az ellenség nem tudta áttörni. Rydz Smigly marsall olyan csapatokat vetett ide, amelyek eddig még nem voltak tűzvonalban. Hírek vannak arról, hogy a német csapatok visszavonulnak Varsó elől és

Harcok a Rajna és Mosel között

Párisból jelentik: (Rador.) A Havas-ügynökség jelentése szerint a Rajna és Mosel között, a Saartól keletre, 20 kilométeres arcvonalon,

rendkívül fontos hadműveletet hajtottak végre, amely a Warndt erdő elfoglalására vezetett.

Most tisztogatási műveletek folynak a Blies folyó mindkét partja mentén Saargemündtől, amely francia területen fekszik, a német területen levő Hornbach városig. Ez a város két kilométernyire van a határtól. Az egész terület erdős és hegyes és vízmosások szagatják meg. A francia csapatok által elfoglalt területek uralkodó Bliescastel és a Zweibrücken városokat is. A rendszerint igen szűkszavú német jelentés a nyugati front eseményeiről megállapítja, hogy ezen a környéken előrsi csatározások vannak.

Párisból jelentik: (Rador.) A Havas-ügynökség közli a francia vezérkar szeptember 13-án délelőtt kiadott jelentését, amely a következőképpen hangzik:

Az ellenséges tüzéség az éjszaka folyamán tovább folytatva működését. A hadviselő felek hatalmas légi tevékenységet fejtettek ki.

ÖSSZEOMLT A MAROKKAI CSAPATOK EGYIK TÁMADÁSA

Berlinből jelentik (Dunaposta): A Popolo d'Italia című olasz lapnak a nyugati harctérre küldött külön tudósítója jelenti, hogy a francia és német csapatok között az első összecsapás Sierok közelében történt, komoly háborúról azonban ezen a vonalon nem lehet szó. Héves harcok törtek elő Perle közelében, ahol a franciák kiegyenesítési igyekezetek vonalaikat. A marokkói gyalogság rohamra indult a német állások ellen, azonban támadásuk gégefegyvertízben összeomlott. A francia repülők igen gyakran megjelennek Pier, Koblenz és Köln irányában.

KÖLN KÜLVÁROSÁIT ÉS FREIBURGOT KIÜRITETTEK

Zürichből jelentik: (Dunaposta.) A Neue Züricher Zeitung jelenti, hogy a német hatóságok Köln városát nem ürítették ki, de a külvárosok lakosságát a birodalom belső részeibe szállították. Ugyancsak ez a lap közli azt is, hogy Berlinben és Bécsben az elsőfokú gyakorlatokat beszüntették, mert az utóbbi időben az elsőfokú gyakorlatok idején igen sok közlekedési baleset történt.

Harc a tengeren

Németország fokozni fogja a buvárhajóharcot

Berlinből jelentik (Dunaposta): A német politikai élet az angol tengeri hadviselés és az angol csempészárú lista nyilvánosságra hozatalának hatása alatt áll. A külügyminisztériumban és a sajtóban egyaránt változatlan öntudattal hangzott el a kijelentés, hogy céltalan és haszontalan minden blokádnál Németország ellen.

Német részről kijelentették, hogy a németek is mindent csempészárúnak fognak tekinteni, amit az angolok a csempészlistára vettek.

A semleges államokat illetően felmerül Németország és Dánia, valamint Németország és a Balti államok között létrejött megnevezési szerződés kérdése. Ezek ugyanis azt a záradékot tartalmazzák, hogy háború esetén is biztosítja Németország a normális kereskedelmi forgalmat ezekkel az országokkal. Ezeknek az államoknak tudomásukra fogják hozni, hogy Németország nem tudja velük szemben betartani szerződésben vállalt kötelezettségeit.

Németország elutasítja magától, hogy más álláspontot fogadjon el és a külügyminisztérium ki fogja jelenteni, hogy Németország az eddigi formában fenntartja a korlátlan buvárhajóharcot.

nagyrésztük a Lodz-Radomir vonalon foglalt állást. Lodz és a Visztula között erős lengyel csapatok tüntek fel, amelyek valószínűleg a Posen támaszpontból visszavonuló hadsereghez tartoznak. A német motorizált csapatok, amelyek Sziléziából és Pomerániából érkeztek, a Posen-Varsói vasútvonal felé nyomulnak előre.

MEGSEBESÜLT A LENGYEL TÁBORI PÜSPÖK

Varsóból jelentik (Rador): A Havas ügynökség jelenti, hogy Gavlina püspök, a lengyel hadsereg tábori püspöke, a Varsó környéki harcok során súlyosan megsebesült.

Basel jelentések szerint a németek kitérték a Freiburg körüli helységeket. Mindkét fronton erős tevékenység folyik.

Támadást várnak a Siegfried vonalon

Londonból jelentik: (Dunaposta.) A Daily Telegraph azt írja, hogy a Siegfried-vonalon erős munkálatok folynak. Ley, a birodalmi munkaszolgálat vezetője, az erődítményekhez érkezett, hogy irányíthassa a munkálatokat. Ez az erődítmény munkák arra vallanak, hogy a német vezérkar nagyobb arányú francia és angol offenzívát tart.

TITOKBAN KELT AT A TENGEREN AZ ANGOL EXPEDÍCIÓS HADSÉREG

Londonból jelentik (Rador): A Havas ügynökség jelenti, hogy az angol expedíciós hadsereg indulásának időpontját sikerült eltitkolni. Az angol közönség csak ma reggel tudta meg, hogy az expedíciós hadsereg francia területre ért. Az átszállítást kitünően volt előkészítve és a legkisebb incidenciák nélkül ért véget.

Londonból jelentik: (Dunaposta.) Angliában ezen a héten a kötelező katonai szolgálattól szóló törvény alapján újabb 20.000 ifjút hívva zászlók alá.

NÉMETORSZÁG A VÖRÖS KERESZTHEZ

Berlinből jelentik (Rador): A Német Távirati Iroda jelenti: A német Vörös Kereszt táviratba fordult a nemzetközi Vörös Kereszt bizottsághoz és közli, hogy a németek az emberiség törvényeire és a legnagyobb mértékben tiszteletben tartják a visszavonuló lengyelek borzalmas kegyetlenkedéseket követnek el és tömegesen gyilkolják le a németeket. A német Vörös Kereszt felhívja a nemzetközi bizottságot, hogy kiküldöttjei által győződjék meg erről.

HITLER A HÁBORÚ ALATT NEM FOGAD EL VIRÁGOT

Berlinből jelentik (Dunaposta): Göring tábor nagy tegnap felkereste a főhadiszálláson Hitler kancellárt és beszámolt a légi haderő harcra vetéséről, majd felkereste a légi haderőnek azon csapatait, amelyek a Kárpátok és Varsó közötti területen harcoltak és az alkalommal Hitler kancellár nevében többeket a „Vas kereszt”-el tüntetett ki.

A kancellár szárnyvegyédi hivatalának közlése szerint Hitler a háború tartama alatt nem fogad el virágokat, azokat a német véderő katonáinak kell adni.

Londonból jelentik: (Rador.) A Times vezércikkét közöl az általános helyzetről és megállapítja, hogy bár a német csapatok mélyen benyomultak lengyel területre, a nemzeti szociálista kormányzat a győzelmek eredményeiben tévedett, mert nem lehet béke addig, amíg német csapatok állanak lengyel területen. Németország — írja a Times —, sem anyagi, sem erkölcsi sikere nincsen. Igen kevés külföldi devizával rendelkezik, mert hiszen kereskedelmi forgalma árcsere nélkül alapult. A lap végül rámutat arra, hogy a német tengerészet megszüntette működését és a német tengerelattjárók is utolsó napjaikat élik.

ELSÜLLYEDT TEHERGÖZSÖK

Stockholmból jelentik (Rador): Trellenbergben nagy robbanást hallottak. Később kiderült, hogy egy német órhajó beleütközött az oersundi aknamező egyik aknájába. A legénységet egy haláshajó mentette meg.

Oslóból jelentik (Rador): Három német tehergőz Bergentől északra a norvég partok mentén zátonyra futott.

Londonból jelentik (Rador): A Blairlogie nevű angol tehergőzöt az Atlanti óceánon elsüllyesztették. A legénységet egy amerikai hajó mentette meg.

Mintha közös kormány lenne

Londonból jelentik (Rador): A Daily Mail írja: A miniszterelnök azért ment Franciaországba, hogy résztvegyen a legfőbb haditanács megbeszélésén. A két ország vezetése most olyan,

mintha egy kormány intézné az ügyeket.

A lap emlékeztet arra is, hogy a világháboruban csak 1916. márciusában jött létre, 18 hónappal a háború kitörése után az egységes vezetés. A multban szerzett tapasztalatok következtében minden idővesztés nélkül egyesítették a politikai, stratégiai és taktikai hadvezetést.

Londonból jelentik (Rador): A tájékoztató minisztérium megcáfolta azokat a német forrásból

származó híreket, hogy az Angliában élő németeket letartóztatták és vagyonukat elkobozták.

EGYSÉGES VEZETÉS ALATT AZ ANGOL-FRANCIA HADERŐ

Párisból jelentik (Dunaposta.) A legfelsőbb haditanács keddi ülése alkalmából a sajtó egyhangúan megállapítja a megbonthatatlan összetartást Franciaország és Anglia között. A Figaro ezeket írja: A legfelsőbb haditanács kedden ült össze első ülésre az angol csapatoknak a szárazföldre való érkezése alkalmából. A fel fogások teljes azonosságának megnyilvánulása mellett a szakértők és a műszaki vezetők bevonásával tartott ülésen ténylegesen megvalósult a hatéri parancsnokság egysége.

A római francia nagykövet utja eredményes volt

Párisból jelentik: (Dunaposta.) Francois Poncet római francia nagykövet, mint ismeretes, néhány nappal ezelőtt Párisba érkezett és tanácskozást folytatott Bonnet külügyminiszterrel, valamint Beger osztályfőnökkel, a külügyminiszter helyettesével. A római nagykövet közölte az olasz fővárosban szerzett legfrissebb benyomásait és átvette a francia kormány legújabb utasításait.

Diplomáciai körökben jelentőségteljes eredménynek tekintik Francois Poncet utazását.

A lapok hangoztatják, hogy a francia kormány számára nagyfontosságú az olaszországi helyzet pontos ismerete.

A Petit Parisien hangoztatja, hogy a francia—olasz viszony teljesen korrekt. A római Venezia-palotában teljesen

értékelik azokat az elismerő szavakat, amelyek Daladier miniszterelnök ajkáról hangzottak el Mussolini miniszterelnök nagyjelentőségű békekezdeményezéseiről.

MUSSOLINI KÖZVETIT NÉMETORSZÁG ÉS A NYUGATI HATALMAK KÖZÖTT

Berlinből jelentik (Dunaposta): Politikai körökben nagy figyelmet keltett, hogy a római angol nagykövet tegnap igen hosszú megbeszélést folytatott Ciano gróf külügyminiszterrel. A francia nagykövet pedig, miután kimerítően tájékoztatta Bonnet külügyminisztert, új utasításokkal tért vissza Rómába. Mindebből arra következtetnek, hogy Mussolini még egyszer közvetítést kísérel meg Németország és a nyugati hatalmak között.

FINNORSZÁG SEMLEGES AKAR MARADNI

Helsinkiből jelentik: (Dunaposta.) Arko finn külügyminiszter Finnország semlegességéről nagyobb beszédet mondott a rádióban. Kijelentette, hogy Finnország a háború tartama alatt távol tartja magát az idegen hatalmak háborújától és a semlegesség meggyöngyítésére irányuló kísérletet visszautasít. Finnország igyekszik külkereskedelmi viszonyát a hadviselő államok irányában is ugyanúgy fejleszteni, mint azt a békeidőben tette.

AZ OSLOI CSOPORT HATÁROZATA

Brüsszelből jelentik (Rador): Az oslói csoporthoz tartozó államok állandó bizottsága tegnap befejezte tanácskozásait és az alábbi sajtónyilatkozatot adta ki:

„Az Oslóhoz tartozó államok csoportjának állandó bizottsága szeptember 11-én és 12-én szakértők bevonásával tanácskozott a napirenden szereplő ügyekről. A vélemények kicserélése után úgy döntöttek, hogy a kereskedelmi forgalom tekintetében egységes magatartást fognak tanúsítani.”

OLASZORSZÁG AZ ANGOL BLOKÁD ELLEN

Rómából jelentik: (Dunaposta.) Németország az angol gazdasági háború megindításával szemben hozott erőlyes ellenintézkedéseit római politikai körökben a legnagyobb érdeklődéssel és rokonszenvvel kísérik, mert már Rómában is felteszik a kérdést, vajjon

Anglia eljárása nem kompromittálja-e a semleges államok magatartását.

Rómában lehetségesnek tartják, hogy Németország ellenintézkedésekhez folyamodik és a német kormány fáradozását, hogy a semleges államokkal fennálló kereskedelmét a lehetőség szerint értékeljék, újabb bizonyítéknak tekintik arra nézve, hogy

Németország tiszteletben tartja azokat a nemzetközi határozatokat, amelyeket Anglia nem vesz tekintetbe.

Az Anglia részéről megkezdett gazdasági háború — hangsúlyozzák a római politikai körök kétélű fegyver. Eltekintve Németország és a kisállamok semleges magatartásától, Japán és Szovjet-Oroszország is tiltakozni fog a kereskedelemnek önkényes korlátozása ellen.

Berlinből jelentik: (Dunaposta.) A Deutsche Allgemeine Zeitung hosszabb tudósításban számol be a legutóbbi szlovák minisztertanácsról, amelyen

közigazgatásilag Szlovákiába bekelezték be

A Szentatya a háború borzalmainak enyhítéséért

Castelgandolfoból jelentik: (Dunaposta.) Feltétlenül hiteles értesülések szerint XII. Pius pápa csütörtökön, amikor a szentszéki új belga nagykövet átnyújtja megbízó levelét, beszédet intéz a nagykövethez, de

szavai az egész világhoz, elsősorban pedig a hadviselőkhöz fognak szólni.

A Szentatya emberséges hadviselésre szólítja fel az ellenfeleket, hogy ne bombázzanak nyílt városokat, ne alkalmazzanak mérges gázokat és hogy bánjanak jól a hadifoglyokkal. Egyben felhívást intéz a világhoz, hogy

új államok ne avatkozzanak bele a háborúba, amely lehetőleg maradjon elszigetelve.

Finnország semleges akar maradni

Washingtonból jelentik: (Dunaposta.) Rooseveltnél elnök szeptember 21-ére összehívta a kongresszust.

A NÉMET-LENGYEL HADSZINTÉR

A szaggatott vonal a német csapatok szeptember tizenharmadiki állását jelzi

Színház, Művészet

A temesvári magyar színházi szezon Kádár Imre társulatáé marad

Neményi Lili, a közönség régi kedvence lesz a társulat új primadonnája. Nyilatkozat a jatektervről és az újonnan szerződött tagokról

Kolozsvárról jelentik: Csütörtök reggel megkezdődnek Erdély egyetlen nagy magyar társulatának próbái s előreláthatólag szeptember 24-én ünnepélyesen megnyitják a színházi évet. A mai helyzetben, amikor az európai háború nyomasztó hangulata üli meg a kedélyeket, kétszeresen öröndetes esemény a színház kapunyitása.

Munkatársunk fölkereste Kádár Imre dr. igazgató-főrendező, aki az alábbiakban tájékoztatott bennünket az új évad terveiről s a társulat összetételéről:

HOL FOG JÁTSZANI A THALIA?

Első kérdésünk a játékiédeny beosztására s a Thalia működési körének beosztására vonatkozott:

— A múlt évadban — mondotta Kádár Imre dr. — Kolozsváron, Nagyváradon, Temesváron, Marosvásárhelyen és Aradon játszott együttesünk. A Magyar Népközösség elnökségének és a városok magyar vezetőségének kívánságára a Thalia ebben az évben is igyekszik fog minél magasabb színvonalú előadásokat tartani

ebben a hat városban.

Munkatársunk megkérdezte, hogy a Thalia kizárólagos joggal fog-e játszani a felsorolt városokban.

— A Thalia — felelte az igazgató — erre a hat városra kizárólagos joggal megvásárolta a legtöbb magyar és idegen darab előadási jogát. Ha bárki olyan társulatot szervez, amelynek összetétele és vezetősége biztosított jelentő komoly megállapodások betartására, akkor darabjaink egyrészt készséggel átengedjük nekik. Ebben a kérdésben különben

a Népközösség elnöksége és a helyi tagozatok vannak hivatva határozni,

amelyeknek álláspontja ezidőszent az, hogy minden társulat csak olyan helyen működhet tisztességgel, amely az ő mértékének és felkészültségének megfelelő. A kérdést tehát elsősorban kulturális és csak másodsorban kell szociális szempontok szerint elbírálni.

AZ ÉVAD JÁTEKTERVE

A jatektervre vonatkozólag az igazgató így nyilatkozott:

— Az évadot Kolozsvártól Herceg Ferenc remek vigjátékának, a Deriné ifjasszonynak előadásával kezdjük. A címszerepet Fényes Alice játssza. Ezután gyors egymásutánban kerül színre, még meg nem határozott sorrendben mind a hat állomásunkon Hora Patricia világsikert aratót „Orvoskisasszony”-a, Kodolányi János „Földindulás”-a és a „Sasfőlk”, — míg az énekes-együttes Erdélyi Mihály „Zimber-zombori szépasszony” című új operettjével és az „Iglói diákok” teljesen új betanulásával kedveskedik a könnyű muzsna kedvelőinek.

— A jatekterv vázlata egyébként a következő: a) új magyar darabok: Bóky János: „Felség” és Hunyady Sándor: „Alvilági házaspár” című vigjátékai, a pesti bemutatóval egyidőben, a szerzők rendezésében. Csathó Kálmán: „Sült krumpli”, Zilahy Lajos: „Gyümölcs a fán”, Vaszary János: „Szép az élet” című vigjátékai s Molnár Ferenc most elkészült új vigjátéka; — b) klasszikus felújítások: „Az ember tragédiája”, Kisfaludy „Mátyás deák” című vigjátéka a nagy király születésének ötszázadik évfordulóján, Shakespeare: „Szentivánéji álom” és „Othello”, Ibsen: „Peer Gynt”; c) az eddig tervbevevett idegen bemutatók: Lucian Blaga: „Gyermekek

Lényeges enyhülés állott be az olasz-görög viszonyban

Belgrádból jelentik (Dunaposta): Az olasz-görög viszonyban a legutóbbi napokban lényeges enyhülés következett be. Mint ismeretes, Albánia megszállása idején a görögök megerősítették a határt. Az olasz kormány, hogy semlegességének nagyobb nyomatókat adjon, az utóbbi napokban az albán-görög határon csökkentette a csapatok számát és ezáltal a két ország között a korrekt viszony helyreállt.

keresztesek”, V. Eftimiu: „Az ember, aki látta a halált”, André Birabeau: „A szerelem gyümölcse”, Claude-André Puget: „Boldog órák”, Frederick Lonsdal: „Ne bántsd a másét”; d) operettek és zenés vigjátékok: Szilágyi-Eisemann: „Tokaji asszu”, Szilágyi-Fényes Szabolcs: „Pusztai szerená”, Erdélyi Mihály: „Dalol a nyár”, Siklóssy-Felky: „Mégis szép az élet”; e) eredeti erdélyi bemutatók: az Erdélyi Helikon és a színház közös állandó drámapályázatán elfogadott művekből.

— Természetesen, — mondotta a továbbiak során az igazgató, — hogy ez a műsor az évad magyar és idegen darab-termésének figyelembevételével kiégszül, illetve módosulni fog.

ÚJ PRIMADONNA, ÚJ SZÍNÉSZEK

A társulat összetételére vonatkozólag az igazgató ezt mondotta munkatársunknak:

Egy mérnök vidám esetei a szovjetgazdasággal

Ponyvazsák ellenében mozibelpőgy. — Térképből ruha

A napokban tért vissza egy mérnök Oroszországból. „Vidám” eseteket mesélt el, amelyek mindennél többet árulnak el a Szovjet gazdasági életéről és a mostani orosz viszonyokról.

— A lakosság legkedvesebb szórakozása a mozi — mondja a mérnök. — Igaz, hogy a legtöbb film propaganda jellegű, egyiknek-másiknak mégis művészi a kivitele. Nem régebben az összes mozik — mind állami kézben — egy teljes hónapra keresztül beszüntették a jegyek pénzért való árusítását.

A belpőgyeket csak közönséges ponyvazsák ellenében szolgáltatták ki.

A mozilátogató jó zsákért jó helyet, silányabb állapotban levőért rosszabb helyet kapott. Furcsa látvány volt a mozipénztárak, illetve ezuttal zsákraktárak előtt várakozó emberek hosszú sora. Szerelmparkokat lehetett látni, hónuk alatt egy-egy zsákkal.

— Természetesen mulatságnál mulatságosabb jelentetek játszódtak le. Nem egyszer parázs vita keletkezett a zsákok minősége körül. Volt, aki arra esküdözött, hogy az ő zsákja még a cári idők-ből való, tehát jó minőségű. Egy másik mozirajongó nem éppen jó állapotban levő zsákjának felt-jait igyekezett tagagatni. A pénztáros, illetve a zsákgyűjtő kifogásolta, hogy az egyik zsák piszkos, mire a tulajdonos kétségbeesetten bizonygatta: nem piszkos az, csak a szine olyan...

— Ennek a komédiának az a magyarázata, hogy az államnak cukor, liszt és hüvelyesek szállításánál nagy szüksége volt zsákokra. Az ilymódon összeszedett zsákokat vagonba rakták és a külön-féle gyárakba irányították.

Hozzá kell tenni, hogy ez a hihetetlenül hangzó történet olyan államban játszódott le, amely egyike a világ legnagyobb jutatermelő országainak. A Szovjet hivatalos kimutatása szerint a gyapot-, len- és jutatermelő kolhosok évről-évre nagyobb eredményt mutatnak fel.

A másik eset talán még az előbbinél is mulatságosabb és jellemzőbb. A mérnök Moszkvából dél felé utazott. A vasuti kocsi zsufolásig megtelt.

— Akkor körülnéztem a kocsiban — meséli a mérnök — feltűnt, hogy utitársaim közül paraszt-asszonyok feltűnően hosszú, különös alakú csomagja van. Amikor jobban szemügyre vettem a holmikat, megállapítottam, hogy ezek nem egybek, mint

nagy iskolai falitérképek.

Hogy kerül az egyszerű parasztasszonyokhoz a térkép? Eszembe jutott, hogy mostanában a különféle szovjet szervezettek számára óriási számban adtak ki térképeket. Arra gondoltam, hogy a falusi assz-

— Igazgatóságunk szükségesnek látta a társulat alapos felújítását és számon új tagot szerzett. Ma állapodtunk meg Neményi Lilivel, egyelőre 30 fellépésre szerződött hozzánk. Ismerem, hogy Neményi Lilit a múlt évadban a „Pillangó-asszony”-t, a Bohéme, „Mimi”-jét s más operetprimadonna szerepeket énekelte Pesten igen sikerrel s nagy drámai szerepeket is feltűnő sikerrel játszott. A közönség bizonyára nagy örömmel gadjja régi kedvencét.

— Vendégünk lesz egy hónapra Stefanidesz is, aki a múlt évben a kassai színház tagja volt. Vendégnek kell ezután tekintenünk Tompa Sándor is, aki hozzájárulásunk alapján egy-egy szerepet a Fővárosi Operettszínházban és a Virszínházban játszik most el s novemberben tér haza. Hozzánk szerződésre terjedő szerződése alapján. Régebbi tagjaink közül az idén visszatérnek s részint állandó, részint vendégszereplő tagjaink lesznek Ditrói Puskás Béla, Gulácsy Albert, Kőszeghy Margit, V. Hegyi L., Borovszky Oszkár, Kallós József. — Teljesen új tag Járay Teri, aki az akadémia elvégzése után a múlt évadban a Terézkeruti színház naivája volt, Ház Jolly, aki most fejezte be tanulmányait a pesti színházakadémián s a londoni „Csupajáték” szereplője volt. Havady Nagy Ilonka, aki a „Tartuffe”-ben elékezetes sikerrel lépett fel nálunk, Dálnoki Duci és ifj. Szendrey Mihály, az aradi színház volt tagjai, továbbá Senkálky Endre. Több szerződött tárgyalás még folyamatban van.

— Meggyőződésem — fejezte be az igazgató — hogy az együttes az idén olyan szilárd összetételű egyöntetű szemléti lesz, hogy az előrelátható minőségűekkel és az elébe tűzött nagy feladatokkal kö megelégedésre bírkózik meg.

sznyok hazaviszik a mappát és otthon esetenként tanulmányozzák. Biztonság okáért megkérdeztem az egyik asszonytól: — Mondja csak, menyecske a kolhos számára viszi ezeket a térképeket? — Dehogy, enyém ez, — válaszolta egykedvűen az asszony. Szereti a földrajzot? — kérdeztem meglehetősen. A fiatalasszony nem értett meg, erre máformában megismételtem a kérdést: — Tanulni fog a térképről? — Eszem ágában sincs, fehérműtvarrok belőle...

— Most már én nem értettem a dolgot. Az asszony megmagyarázta, hogy a térképek vászonra vannak ragasztva. Otthon

leáztatják a papírt és az így kapott vászonból fehérműt varrnak.

Igaz, hogy kicsit drága és a minősége sem valami jó, de a piacon még ilyent sem lehet kapni. Vannak, akik még a papírt sem veszik le a vászonzól, mert így télen a „térkép-ruha” melegebb.

Arról beszélt ezután a mérnök, hogy az ilyen esetek egyáltalán nem meglepőek már a Szovjet lakossága között. A nép régen elfelejtette azokat az időket, amikor még mindent lehetett kapni pénzért.

Poruljárt két szélhámos fiatalember a megrendelt cipővel

Wenzel Imre, a gyárvárosi Kopácska-féle cipőüzlet inasa két pár cipőt vitt az egyik közeli házba. A két pár cipőt két fiatalember rendelte meg azzal, hogy a lakásukon kifizetik annak árát. A két fiatalember a ház előtt várakozott az inasra és megkérték, hogy vásároljon nekik az egyik közeli trafikban cigarettát és aztán keresse fel őket a lakásukon, ahol megkapja a két pár cipő árát. A két dobozt átvették a fiutól és bementek a házba. Wenzel Imre néhány perc múlva visszaérkezett a cigarettákkal, azonban megbizót hiába kereste a házban. Kiderült, hogy azok sohasem laktak ott és a két pár cipővel megszöktek.

A szélhámosoknak azonban nem volt szerencsésük, mert a becsapott inas, aki kétségbeesetten kereste őket, az egyik közeli uccában csakhamar rájuk akadt. Rendőrt hívott, aki a rendőrségre kísérte őket. Kiderült, hogy az egyik Hunthort Frigyes nagyszobán, a másik pedig Wagner Frigyes brassói fiatalember. Mindkettőt előállították a rendőrkveszturára. Valószínűnek tartják, hogy több szélhámoság terheli lelkiismeretüket.

A német hadsereg ereje — francia tábornok meglátásában

Duffien francia tábornok tollából jelent meg ez a cikk a „Figaro” hasábjain.

Ebben az évben a Harmadik Birodalom katonai erejének maximumáig jutott el, amit népeisége, földi termelőképessége megenged. Presztízsszükséglete is zenitjére ért. Allituk fel tehát a német hadsereg méreletét, az érdekeltektől származó információk alapján.

A SZARAZFÖLDI ERŐK ELOSZTÁSA

A német szárazföldi haderő hat parancsnoksá-
18 hadtestre, 58 hadosztályra oszlik. Ebből 9 motoros, 4 páncél, 5 könnyű és 3 alpesi hadosztály. Számszerűleg a haderő felette áll az 1914-beli hadseregeknek és fontos tudni, hogy a hadsereg száma lehetővé teszi az automatikus mozgósítást, élkül, hogy szükség lenne a tartalékosok behívására. Ez a sajátosság, hozzávéve gyors egységek nagy létszámát (18 motorizált, páncélos, vagy könnyű hadosztályt, valamint az autósotradák nagy száma, a amelyek szaporodása szünet nélkül folyik — a német hadvezetőségnek a meglepetésszerű akciók közötti lehetőségeit adja meg és lehetővé teszi, hogy a adműveletek közben a haderőket az egyik frontl-
a másikra dobják.

750 ezer ember 1914-ben, 936.000 1939-ben nem számítva a 100 ezer repülőt), a két korszak közötti összehasonlítás megdöbbentő. Az összehasonlítás még megdöbbentőbb, ha a két korszakban felhasználott anyag mennyiségét vesszük tekintetbe.

A „Deutsche Wehr” szerint a gyalogezredek számát 1938-ban megőrszörözték. Minden századot két nehéz gépfegyverrel láttak el, a tüzérség pedig megfelelő batériákat kapott.

A mozgósítás ezenkívül lehetővé teszi 50 tartalékos és 20 milicista hadosztály hadiállapotba való helyezését.

Itt már érezhető a hadsereg egyik gyengesége: a káderek hiánya. A német birodalomnak a maga 80 millió lakosával bősége van emberekben. De ha gyorsan szert is tehet nagylétszámú haderőre nem olyan könnyű kiképzett kádereket szerezni, amelyek egy modern háborúban betöltik szerepüket.

A Reichswehnernek számos egysége van: ehhez nem fér kétség. Ezek az egységek közepesen vannak kiképezve a vezényelve, ez egy másik vitathatatlan tény. Tudjuk, hogy a legmagasabb német hadvezetőség foglalkozott ezzel a kérdéssel és különböző intézkedéseket is fogantatosított a hiányok eltüntetésére.

A KÁDEREK LÉLEKTANI MINŐSÉGE

A felső fórumokat nemcsak a káderek technikai minősége és száma, de politikai magatartása is foglalkoztatja. A Führer gyakorlati érintkezést tart fenn a tényleges hadsereg tábornokaival és főtisztjeivel.

Több ízben magához hívott a kancelláriátusra többszáz hadtestparancsnokot, tábornokot, tengerenagyot, és előadást tartott nekik a nemzeti szocializmus alapeveiről, multbeli politikájá okairól és jövőendőbeni célkitűzéseiről.

AZ ÚJ ALAKULATOK

1939. január végén elterjedt egy hír, amelynek megerősítésére máig sem került sor: megalakult egy gyarmati hadtest. Az olasz határ mentén, Klagenfurth és Villah között felállított két hadosztály el-
tűnt. Ha ezt az információt hozzáadjuk a bizonyos német egységeknek szállított gyarmati felszereléssel, valószínű válik a hír, hogy a két hadosztályt Li-
biába helyezték át.

A mult év július 16-án hivatalos közlemény hozta nyilvánosságra, hogy megalakultak a „gyors csapatok”. Olaszországban már két évvel ezelőtt megalakultak az ilyen formációk. Ezekben egyesülnek mindazok az egységek, amelyek eddig motorizált, páncélos, vagy könnyű hadosztályok voltak: motoros ezredek, biciklis osztagok, motorizált felderítő osztagok, lovasezredek, harcikoszezredek, antitank-osztag. Ez az új csoportosulás szeptember 19-ig fejeződik be.

Rövidesen tehát a tulajdonképpeni páncélos hadosztályok megszűnnek. A német hadvezetőség úgy számított, hogy a motorizált alakulatok nem nagy hitelt érdemelnek. A jelek szerint különösen a harcikosikat fogják inkább üldözésre és a siker használására felhasználni, mintsem támadásra.

Ezzel szemben az aviatikák alkalmasnak tartják döntés kicsikarására a gyalogság segítségével a németek. E két fegyvernem közötti szoros kapcsolat doktrínája alakult ki és ejtőernyős egységek létesítése, amelyek felszerelésére és harci módszerére ma különös figyelmet szentelnek.

AZ EJTŐERNYŐS EZREDEK RENDELTESE

Németország különös gondot fordít az ejtőernyős egységekre, amiket különösen az ellenség mozgósítási műveleteinek megzavarására akarnak felhasználni. Alitóltag két év leforgása alatt több ezer ejtőernyős pilótát képeztek ki.

A „Deutsche Wehr” egyik legutóbbi cikkében

„Nyugodtan maradhat, nincsen semmi nyugtalanságra ok”

Egy hölgy, aki 3 napos kirándulás után a fodrásznál értesült a háboru kitöréséről.
A román állampolgárok hazatértek

A pályaudvarok képe mindig hűen tükrözik vissza az általános helyzetet és a nyugalomnak vagy az idegeskedésnek pontos fokmérője.

A pályaudvaron a bécsi gyors érkezését várom. A vonat természetesen zsúfolt és a bórönd-hegyek közül kikászálódó utasok boldogok, hogy a távol külföldi nyári tartózkodás után hazaérkezhetnek. Az utasok sorában hamarosan felfedeztem egy hölgy ismerősömet, akitől éppen ma egy hete kap-
tam értesítést az olaszországi Cortina d'Ampezzóból; egy nemzetközi társaság aláírásával számolt be arról, hogy a legtökéletesebb nyugalomban és gyönyörű nyárutól napsütésben élvezik a pihenést.

Ismerősöm derűs mosollyal számolt be arról, hogy éppen a társas lap megrássa után ment egy nagy kirándulásra és a legnagyobb lelkinyugalommal három napig maradt távol a lakott területektől. Amikor alaposan kipihente magát, visszatért Cortina d'Ampezzóba és első útja a fodrászhoz vezetett.

A legnagyobb megrökönyödéssel láttam a lapokból, hogy az európai helyzet milyen fordulatot vett azóta, hogy távol voltam a világ zajától és a nélkül, hogy a fodrász szepítő műveleteinek alvetttem volna magam, egyszerűen az állomásra rohantam és érdeklődtem, hogy mi a helyzet a vonatok indulásánál. Az állomásfőnök a világ legszeledebb hangján nyugtatott meg: „Nyugodtan maradhat, Signora, akár újra csinálhat egy nagy kirándulást a környéken. Nincsen semmi nyugtalanságra ok”.

foglalkozott azzal, hogyan lehetne az ejtőernyős osztagokat felhasználni az angol csapatok partraszállításának megakadályozására.

A könnyen felfegyverzett műszaki csapatok segítségével az ejtőernyősök, akiknek gyalogos kiképzésük van, meg fogják kísérni az angol terület egyrészenek elszigetelését, ahol a partraszállást végre akarják hajtani, elzárva az utakat és megkönnyítve a német légi gépfegyveres osztagok, majd később a rendes gyalogság megérkezését, akiket nagy szállítórepülőgépek hoznának és akik az ejtőernyősök által felderített és őrzött területen szállnának le.

A DOKTRINA

Világos, hogy bár Németország határain erődítéseket épített, nem azért tette, mert defenzív állásban akar maradni. Politikája offenzív, a hadsereget offenzívára szervezték. A repülők és a gyalogsok támadásra készülnek. Ez a német doktrína és ez igen szoros együttműködést követel a két fegyvernem között, különösen a harc idején. Nem kell kétkednünk azonban abban, hogy a tüzérségnek is igen fontos szerepe lesz, különösen a háboru elején.

— Ez hétfőn volt. Kedden megérkezett Páduából egy ismerősöm és zsebe tele volt külföldi lapokkal, amelyeknek a hírei nyomán mégis csak táncososabbnak láttam, hogy összecsomagolják és Németország felé hazatérjek.

A vonatsatlakozásnál bizonyos késések voltak. San Candinónál, ahová este háromnegyed 8 órakor érkezünk, leszállították az utasokat azzal, hogy mindenki keressen magának szállást, mert csak szerdán délelőtt lesz vonat, amely a civil publikumot tovább viszi.

Szerdán délelőtt tényleg a jelzett időben indítottak vonatot, amely annak ellenére, hogy „gyorsvonat” jelzésű volt, hihetetlen számú vagont vitt magával. Utunk Ospitaleig, onnan Villachon át a Semmering felé menetrendszerűen ment és mint megtudtuk, csak azért volt szükség a számeletti vagonra, mert az osztrák lakosságot rendelet utasította, hogy a klagenfurti vonalon ez az utolsó vonat a civil lakosság számára.

Bécsbe délután 4 órakor érkezünk és onnan szintén menetrendszerű időben indultunk Hegyeshalmon át hazafelé. Bécsből rengeteg román alattvaló utazott haza. Különbön Olaszországban is sokan nyaraltak az idén románok s azok is csak a legutolsó események hatása alatt tértek vissza. A litvánok már régebben elhagyták az olasz fürdőhelyeket, de az angolok még most sem gondoltak a hazautazásra. A penzióban, ahol laktam, — mesélte ismerősöm, — minden angol vendég ott maradt.

CORSO MOZI

2 napig utoljára Temesvárott

TARANTELLA

JEANETTE MACDONALD és ALLAN JONES
METRO-GOLDWYN HIRADÓ

Előadások 3, 5, 7, 9, 15
3 órakor 17. — leies
helyárrakkal

TRADERHORN

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1500 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A katonai előképzés szeptember 17-én újból megkezdődik

A katonai előképzés országos vezetésének rendelete alapján szeptember 17-én reggel, hét órakor megkezdődik az 1939-40. évi katonai előképzés. Az összes 1918, 1919. és 1920. években született ifjak kötelesek résztvenni a katonai előképzésben. A temesvári gyárak és a vállalatok vezetőit felkéri, hogy a náluk alkalmazásban levő ifjakat küldjék el a jelentkezésre, hogy eleget tessenek a törvény rendelkezéseinek. Azok a katonai előképzésre kötelesek ifjak, akik a sport alkerület hatáskörébe tartoznak, jelentkezhetnek szombaton, szeptember 18-án, délután félőtkor a Luma-parkban. A többi temesvári, katonai előképzésre köteles ifjú vasárnap, szeptember 17-én reggel tartozik megjelenni a Luma-parkban.

(-) A Temesvár-gyárvárosi zsidó templom jubileuma. Ebben a hónapban van negyven esztendője annak, hogy a gyárvárosi zsidó templomot felavatták. A Kém-uccában létezett régi zsidó templom már régóta kicsinynek és elavultnak bizonyult és azért már 1882-ben felmerült a terv egy új zsidó templom fölépítésére. 1899-ben az új zsidó templom végre elkészült és felavatása nagy ünnepséggel ment végbe. Az ünnepségen a város képviselőiben Telbisz Károly dr. polgármester vett részt. A gyárvárosi zsidó hitközség nagy előkészületeket tesz a jubileum megünneplésére.

(-) Házasság. A temesvári anyakönyvi hivatalban özvegy Spatariu Valerné, született Schmidt Lonci, néhai Schmidt Miklós bánásig német költő leánya és Mihnea Iuliu ügyvéd házasságot kötöttek. A házasságkötést, amelynél mint tanuk Taranu Olimpu konzervgyári titkár és Berkes Elemér, az Erdélyi Bank cégjegyzője szerepeltek, Warth Péter dr. alpolgármester végezte.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA:

- Csütörtökön, szeptember 14-én a szolgálati beosztás a következő:
- Az I. kerületben a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerár.
- A II. kerületben a Stefan cel Mare uccában levő Jahner R. gyógyszerár.
- A III. kerületben a Carol titon levő Mária gyógyszerár.
- A IV. kerületben a Preyer uccában levő Ungvári gyógyszerár.
- Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkişodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozzi

MŰSOR:

- Csütörtök, szeptember 14.
- Capitol: A dzsungel tragédiája (angol film.)
- Apollo: Bécsi örökség (német film.)
- Corso: Tarantella (német film.)
- Scala: Gunga Din (angol film.)

1321. szeptember 14-én halt meg Dante Alighieri olasz költő, az olasz irodalmi nyelv megeremelője. Főműve a Divina comedia, amely három részre oszlik és ezeknek címei: A pokol, A tisztítóztűz, A mennyország. Ebben a munkájában képzelte tulvilági vándorlását írja meg.

1864. szeptember 14-én született Aradon Alexici Gheorghe magyar és román nyelvtudós, egyetemi tanár. Számos etnografiai cikket írt magyar és román nyelven. Román nyelvtant és román irodalomtörténetet is szerkesztett. Számos román költeményt és novellát fordított magyarra. Nagy román népdalgyűjteményt is kiadott.

(-) Elrendelték a vizsgálati fogságot a gyilkos éjjeli őrrel szemben. Megírtuk, hogy Molnár Ferenc temesvári éjjeli őr leszurta régi haragosát. Rapsinszki Dénes munkást. A törvényszék vádtanácsa tegnap megerősítette Molnár Ferenc harminc napos vizsgálati fogságát.

ZEISS

Ki a szemét szereti
PERIVIST szemüvegét

KESKREMI -nél

veszi. Temesvár, I., Bul. Duca 2.
Jönnek az őszi és téli esleik, itt az ideje, hogy szemére gondoljon!

(-) A temesvári trolibuszforgalom. Megírtuk már, hogy Temesvár városa elhatározta egyes utvonalakon a trolibuszforgalom bevezetését. Ezek a sin nélküli villamos erővel hajtott társaskocsik a Belvárosból az Erzsébetváros külső részéig közlekednek majd és pedig több ucca felölésével körforgalomban. A város a trolibuszokcsik szállítására árlejtést írt ki, amelyet tegnap tartottak meg. Három német és egy olasz ajánlat érkezett be. Az ajánlatokat most a villamos vasut igazgatósága felülvizsgálja és jelentése alapján a város vezetősége fog dönteni, hogy a trolibuszokat melyik vállalatnál rendelje.

(-) Tanítók és tanárok hivatásbeli mozgósítása. A nemzetvelési miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint az oktató személyzetnek az a része, amely nem tartozik a hadsereg kötelékébe, férfiak és nők egyaránt, mozgósítottaként tekintetnek működési helyükön és minőségükben munkaszolgálatra, mozgósítás idején, kivéve azokat, akik bár nem tartoznak a hadsereg kötelékébe, fehér színű mozgósítási jegyet kaptak az illetékes kiegészítő parancsnokságtól és e szerint más megbízás vár rájuk, mint békebeli hivataluk teendői. Akik hatósági rendelkezés nélkül elhagyják szolgálati helyüket, a törvényes büntetés alá esnek.

(-) A windsori hercegi pár Londonban. Londonból jelentik: A windsori hercegi pár megérkezett Londonba.

(-) Táviratok a miniszterelnökhöz. Bucurestből jelentik: A biharmegyei Várables és a temes megyei Felnak község lakóinak nevében a községi elöljáróság meleg köszönetét fejezte ki Calines Armand miniszterelnöknek a propaganda mozi kávéháznak a két községben rendezett előadásai alkalmából. Hasonló tartalmú táviratot küldött ugyancsak Biharmegyében levő Flesd község jegzője is.

(-) Autógázolás Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Calea Dorobantiloron egy nagy sebességgel rohanó gépkocsi elütötte Petre Bugau 56 év munkást, aki holtan maradt a helyszínen. A gázoló sofőr elszárgult, de a közlekedési rendőrség meállapította az autó számát, amelyet meg is találtak, de a sofőrnök nyomra vesztett.

(-) Orvosi hír. Dr. Hirsch Sándor bőrgyógyász, a nem és húgyszervi betegségek szakorvosa, ismét rendel. Aranyér és visszérkezelés. Röntgen, rövidhullám. Bulevardul Regele Ferdinand, „Palace-ház”, I. emelet. Telefon: 24-26.

(-) Orvosi hír. Dr. Kovács Ödön nőorvos sz. badságáról hazatért, rendelését újra megkezdte. II. 3. August-ucca 8. Telefon 42-95.

(-) Betörésre készült a hajléktalan csavargó Markovics József, a Turul cipőgyár éjjeli őre, a elmúlt éjszaka tetten ért egy csavargót, amint éppen keresztilmászott a gyár kerítésén. A rendőrségre vitte, ahol kiderült, hogy az illető Székely István, hajléktalan csavargó, aki betörést akart elkövetni.

(-) Születések. Az anyakönyvi hivatalban következő gyermekek születését jelentették be Weisz Zsuzsanna Gizella, Unk József Mária, Kerekes Tamás, Kerekes Eva, Hartmann Gáspár, Cantarusiu Ion, Weiss Jakob.

(-) Halálozások. Meghaltak: Ghermann Oscar, Czimer Dezső ötven éves hentes, Schlugner Hermann, Karpf Izidor, Camunas Teodor.

(-) Autóbuszok, ha találkoznak. A belvárosi Marasesti-téren a 15.135 számú vasuti autóbusz összeütközött a 1737. számú nagyszemiklói autóbuszszal, amelyet Kregeli János sofőr vezetett. Mindkét jármű alaposan megrongálódott, utasakat azonban nem érte baj.

(-) Orvosi hír. Dr. Róna, belgyógyász és tíl-dőspeciálta újra rendel. Bulev. I. G. Duca-ut 3. Telefon 16-29.

(-) Józseffelváért. Tribus Ákos resciai olvasónk a leégett Józseffelva ujjáépítésére 100 leit adományozott. Gyűjtésünk ezzel 68.751 lei. A gyűjtést folytatjuk és minden egyes adományt a Déli Hírlapban nyugtáztunk.

(-) Az iskolaév kezdete a katolikus főiskolán. A temesvári katolikus papnöveldeben szombaton, e hó 16-án, délelőtt kezdődik a tanév. A szeminárium kápolnájában ünnepélyes Veni Sancte lesz, amelyet Unterweger Lothár dr. kanonok, szeminárium rektor mond, majd Korner József dr. püspöki vikárius beszédet intéz a teológia növendékeihez.

(-) Zsidó újév. Zsidó vallású polgártársaink ma és holnap ünneplik meg az új esztendőt. A zsidó egyház időszámítása szerint ma kezdődik meg a világ teremtésétől számított 5700-ik esztendő. A zsidó templomokban ma és holnap ünnepi istentiszteleteket tartanak.

SCALA

Megérkezett! Az idei szezon legnagyobb filmje!

GUNGA DIN

GARY GRANT, DOUGLAS FAIRBANKS világ-filmje. — E filmhez minden reklám felesleges, ezt mindenkinek meg kell nézni.

Kedvezményes és szabadajegyek érvénytelenek.

PREMIER ma csütörtökön

Molotov külügyi népbiztos: Az orosz és a német nép érdekei nem ellentétesek

A külügyi népbiztos nagy expozéjának érdekes részletei az angol-francia — orosz tárgyalásoknak kulisszatitkaikról

Megírtuk, hogy Molotov külügyi népbiztos a legfelsőbb szovjet tanácsulésen beszámolt az angol-francia-orosz tárgyalások kulisszatitkaikról. Most módunkban áll az érdekes politikai beszámolót részletesen közölni. Itt adjuk:

Molotov ismertette a szovjetkormány Ang- és Franciaország képviselőivel folytatott megbeszéléseit és leszögezte, hogy az angolok első javaslatai is teljesen elfogadhatatlanok voltak.

A javaslatok nem akartak tudni a kölcsönös érdekeket és az azonos kötelezettségek elveiről. A tárgyalások több, mint négy hónapig folytak. Elháríthatatlan akadályok merültek fel mind katonai, mind politikai szempontból. Nem fogalmazások, vagy zárlatok tekintetében folyt a vita, hanem főként bizonyos katonai intézkedésekről, mert egy kölcsönös támogatási egyezmény megkötésének csak akkor volna értelme, ha mind a három nagyhatalom egyöntetűen tisztázott volna bizonyos katonai intézkedéseket. Ezeknek a katonai megbeszéléseknek azonban nem volt eredménye.

A katonai tárgyalások minduntalan azzal a ténnyel találják magukat szemben, hogy Lengyelország, melynek határait Angliának, Franciaországnak és a Szovjetunióknak kellett volna a terv szerint garantálnia, nem volt hajlandó katonai támogatást elfogadni a Szovjettől. Anglia meg sem kísérelte, hogy Lengyelországnak, ezeket az aggályait eloszlassa, hanem ellenkezőleg, még támogatta azokat. A sikertelen tárgyalások igazolták, hogy Anglia és Franciaország magatartását kiáltó ellentétek hatják át.

AZ OROSZOK GYANAKVÁSA.

A két állam garantátja ugyan a Szovjetunió megsegítését támadás esetén, mint ellenszolgálatást a Szovjetunió részéről történő segítségért, azonban

segységüket a közvetlen támadás esérére olyan fenntartásokhoz kötötték, hogy ezt a segítséget könnyen teljesen fiktívvé lehetett tenni, ami Angliának és Franciaországnak azt a lehetőséget adta volna, hogy formai és jogi csavargatással módjuk legyen a Szovjetunióknak nyújtandó segítséget megtagadni és a Szovjetkormányt egy támadás esetén elszigetelni. Ez az egyezmény tehát nem lett volna más, mint egy többé-kevésbé álcázott becsapási egyezmény. Anglia és Franciaország katonai küldöttségei meghatározott meghatalmazás nélkül tárgyaltak, sőt

még engedélyük sem volt arra, hogy Moszkvában katonai egyezményt aláírhasanak. Még irásbeli meghatalmazásukat is csak az orosz tiszték többszöri sürgetésére mutatták fel, ezek a meghatalmazások korántsem voltak kielégítőek.

Molotov ezután beszédében a következőképpen jellemezte a francia és angol álláspontok különbségét:

— Hol az ellentmondás Anglia és Franciaország magatartása között? Az angol és francia kormány egyrészt fél a támadástól és ezért kölcsönös segélynyújtási egyezményt kíván a szovjetszövetséggel abban a reményben, hogy ezáltal helyzetüket megerősítik. Másrészt azonban a francia és angol kormány attól fél, hogy a Szovjetunióval kötött komoly kölcsönös segélynyújtási egyezmény csak a Szovjetuniót erősíti és ez láthatóan nem felel meg hatalmi érdeküknek.

TÁRGYALÁSOK A NÉMETEKSEL.

Molotov külügyi népbiztos ezután a német-orosz egyezményre tért át.

Szovjet-Oroszország és Németország — mondotta — a sikertelen angol-francia-orosz tárgyalások után elhatározták, hogy megneemtámadási szerződést kötnek. Láttuk, hogy nem számíthatunk kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötésére, tehát a kérdést más lehetőségek szerint kellett feltennünk. A békét kellett garantálnunk és ki kellett küszöbölünk a Németország és Szovjet-Oroszország közötti háború lehetőségét.

Kötelességünk volt a Szovjet népeire és érdekeire gondolni,

annál is inkább, mert szilárdan meg vagyunk győződve arról, hogy a Szovjetunió érdekei megegyeznek más népek és országok érdekeivel.

Amikor megismertük a német kormányt az az óhaját, — folytatta Molotov külügyi népbiztos —, hogy külpolitikáját a Szovjettel való viszony megjavításának értelmében akarja módosítani, megtaláltuk az alapot a német-szovjetorosz megneemtámadási egyezményre.

Ismeretes, hogy az utóbbi hat év folyamán feszültek voltak a mi politikai kapcsolataink, azonban a szovjetorosz kormány mindig azon fáradozott, hogy fenntartsa Németországgal a normális viszonyt, noha

világnevezeti és politikai rendszer különbségek vannak a két állam között.

Emlékeztetnem kell azonban önöket a külpolitikai irányelvünkről tett nyilatkozatra, mely néhány hónappal ezelőtt a 18. pártkongresszuson hangzott el. Sztalin akkor így definiálta a más országokkal való kapcsolatainkat:

1. A békepolitika folytatása és az összes országhoz való viszonyunk konszolidációja.

2. Legyünk elővigyázatosak és ne engedjük meg, hogy a szokásos háborus uszítók másokkal kapartassák ki a tüzből a gesztenyét és ne tőrjünk, hogy országunkat konfliktusba sodorják.

Tehát Sztalin azt akarja, hogy minden országgal rendezzük viszonyainkat és óva ínt a háborus uszítóktól, aki országunkat saját érdekükből mások ellen konfliktusba akarják sodorni. Sztalin leplezte a nyugateurópai politikuskok intrikáit, akik megkísérelték, hogy Németországot és a Szovjetuniót egymásnak uszítsák. Voltak ugyan országunkban

rövidlátó emberek, akik lelkesedtek az egyoldalú fasizta-ellenes agitációért,

de ugyanakkor megfeledeztek ellenségünk provokatív tevékenységéről.

AZ ÉRDEKEK NEM ELLENTÉTESEK.

Már ez év tavaszán ajánlatot tett a német kormány — folytatta Molotov, — hogy kezdjük meg a kereskedelmi és hitelkérdésekről folytatandó tárgyalásokat. Ezt a kereskedelmi és hitelegyezményt augusztus 19-én alá írtuk. Nem az első egyezmény volt ez közöttünk, azonban különbözött minden eddigi egyezménytől, nem is beszélve arról, hogy sem Angliával, sem Franciaországgal, vagy más állammal sohasem volt ilyen előnyös gazdasági szerződésünk.

Mihelyt a német kormány kifejezte ezt az óhaját, hogy meg akarja javítani a Szovjetunióhoz való politikai kapcsolatát, kormányunknak nem volt oka elutasító magatartást tanúsítani. Sokan felvetik azt a gyermekes kérdést, hogy

miként engedheti meg a Szovjetszövetség politikai kapcsolatainak megjavulását egy tipikusan fasizta állammal és hogyan lehetséges az ilyesmi?

Akik ezt kérdik, elfeledik, hogy nincs itt szó egy másik állam belső rendszeréhez való alkalmazkodásunkról, hanem két állam külpolitikai kapcsolatairól. Mi nem óhajtunk belevátozni más államok belügyeibe, de elutasítjuk azt is, hogy a mi belügyeinkbe más belevátozzék. A mostani viszonyok között nem lehet lebecsülni a német-szovjetorosz szerződés nemzetközi jelentőségét.

Augusztus 23-át, az egyezmény aláírásának napját történelmi dátumnak kell tekinteni, mely fordulatot jelent Európa és az egész világ életében.

Molotov ezután erősen hangsúlyozta mindkét ország külpolitikájának gyökeres módosulását. A németek és az oroszok többé nem ellenségek már. A történelem azt bizonyítja, hogy a két ország közötti háborúk mindig hátrányosak voltak. Oroszország és Németország szenvedett a legtöbbet a világháború kimenetelétől. Eppen ezért

az orosz és német nép érdekei nem ellentétesek,

sőt mindkét népnek barátságos viszonyra van szüksége egymással. „Világnevezeti és politikai rendszerük közötti különbség nem lehet a két állam közötti jó politikai viszony helyreállításának akadály”. Amint ez a különbség nem akadályozza a Szovjetunió és más, nem tanácsrendszerű, vagy kapitalista államok közötti jóviszonyt. A szovjet-orosz és a német nép közötti barátság kifejléséért dolgoztunk és erre a célra irányítjuk törekvéseinket a jövőben is.

„Angliai Erzsébet” korát idézi a legújabb párisi divat

Kékszakáll-kék és kalózfekete színek a windsori hercegné modellházának bemutatóján

Párisból írják: A Párisban lezajlott őszi divatbemutatókról — melyekről általában már közönlünk tudósítást — részletesen is beszámolunk, ami könnyű feladat, mert hiszen anyagul áll rendelkezésre, inkább az okozhat csak némi gondot, hogy tulajdonképpen hol is kezdjük sorozatos beszámolóinkat a látott rengeteg modellről. Minden egyes modellház teljes tudásával, tehetségének minden pazarlásával vonult fel bemutatóján, hogy a nézőt elkápráztassa gyönyörű alkotásaival. Minden különösebb ok vagy érdek nélkül kezdjük meg beszámolóinkat

a világhírű Mainbocher modellházának bemutatójával.

Énnék a háznak igazán a legkevésbébb szüksége van reklámra, vagy propagandára, épp ezért a fenti jelzőt is csak azért iktattuk égé elé, mert a windsori hercegnének, állítólag a világ lelegegységében és legjobban öltözködő hölgyének ennél a cégnél tett nagy megrendelési nevét „az egész világon” ismertté tették.

Már a bemutató előtt elterjedt az a hír, hogy ez alkalommal is Mainbocher mutatja majd be Páris legötletesebb és legpazarabb modelljeit. Ebben nem is csalódtunk. Első meglepetésül azzal szolgált, hogy a mult bő szoknyáit csaknem teljesen egyenesen váltotta fel. Mankenjel, mint ő nevezte virágszál, de inkább mondhatni nádszálvénkonyak

és csaknem legieszen libegnek be a parkettra. Ugyaloztak, az ily tulzott karcsúságot a ruhába bedolgozott derékszorítókkal éri el. Ezáltal viszont a csipők némileg kibővülödnék. A kosztium és rövid estélyi kabátok hossza ezzel szemben csipő alatt végződik és egyenes, bőszabásúak. Némiképp a kínai mandarin viseletérte emlékeztetnek. Az ily estélyi kabátok legtöbbször posztó vagy brokátból készültek, angolos fazonnal. Ezek mellett hosszú estélyi pöpenyei még szenzációsabbak. Állítólag vi-

lágoskék hosszú, posztó estélyi köpenye, ezüstróka-gallérral és zsebekkel a legszebb, amit ezúttal Páris mutatott.

„Kékszakáll”-kék bársony estélyi köpenyét, melyet gyöngyözött zsebekkel díszít, szintén megcsodálták. Egyébként apró gyöngy- vagy paillet-díszítést fekete színben, viszont többet az estélyi ruhákon. A fekete anyagon előszeretettel arany gyöngyöt vagy pailletet alkalmaz.

Urszályos estélyi ruhát ezúttal csak Mainbocher bemutatóján láttunk, sőt köpenyt is, amely teljesen

„Anglia Erzsébet” korát eleveníti meg nyakla akasztott muffal és boldog emlékü strucc-tollas kalapjával.

Mondhatni bizarr, de bizonyára nagyon érdekes látványt nyújt fekete túll estélyi ruhája, melynek derékereze breitschwan szőrméből készült. Szinte hihetetlen, hogy két ily különösen ellentétes anyag összedolgozása mily bájos és gyönyörű, egyben nagyszerű látványt nyújt. Mainbocher ezúttal estélyi ruhát tulnyomórészt ugynevezett fazonrozott anyagokból készítette és pedig: nehézselyem, dűsessen bársonyminták, posztó szatinnmintákkal stb. Ezek között egy taftalapon bársony lelvimintás anyagból készült estélyi ruhájának dereka váll-nélküli, mely szívdekoláltással és mell alatt raffolva. Szoknyája egyenes sima-szabású,

csipőn körben álló puffos turnür résszel. A feldolgozott ruhaanyagok tulsulyban feketék, de mondhatni egy egészen ujszerű fekete szín, melyet Mainbocher „Kalózfekete” néven vezetett be és ugyszólván még feketébb, mint az eddigi legsötétebb fekete szín volt.

A már említett „Kékszakáll” kék színe mellett egy bikavadító piros színt is lansziroz „Arénapiros” elnevezés alatt. Egy ily színű himzett estélyi ruhája volt egyike a legbájosabbaknak.

KÖZGAZDASÁG

Boronálás, hengerezés és porhanyítás

Szántás után a boronálás, hengerezés és szűrés szerint a porhanyítás következik. Számos gazda csak szűrésből és nem akkor alkalmazza ezeket a munkákat, amikor azokra szükség van. A haladó gazda azonban ezen kisegítő eszközök fontosságát nem értékeli alá a kultúrmezőgazdálkodás idejében. Hogy mennyire fontos szerepük van ezeknek a kisegítő gazdasági eszközöknek, azt az alábbi ismeretesek igen megfoghatóan igazolják:

1. A boronálás: eszközei a fogas borona és a tövis borona.

a) A fogas borona a talaj előkészítő munkálatainak és a növények ápolási munkálatainak nyer alkalmazást. Minden szántás után a megporhadt, de nem túl nedves vagy tulszáraz szántáson a rögöket szétbontjuk és a talaj felületét simára porhanyítjuk vele. Az ősziek alá végzett keverő szántásnak és a tavasziaknak megkiváltó mély szántásnak a felső rétegét meglazítjuk, hogy a talaj nedvességét lekötessük és végül földünket a mag befogására alkalmassá tesszük. A gyenge gyom kiirtására és a vetőmagnak egyenletes ágya előkészítésére is szolgál.

b) A tövis borona az elvetett mag betakarására és az őszi szántásnak a fogas boronával egyetemben kora tavaszi elsimítására is alkalmas, feltéve azt, hogy nem tulkopott. Azáltal, hogy a magot jól alátakarjuk, az egyenletes kelést is elősegítjük.

Kora tavasszal a gazda legelső dolga a simítási munkákat elvégezni, amint az őszi szántása annyira megszikkadt, hogy állataival arra rámehet anélkül, hogy azoknak a patái kárt tehetnének benne. Erre a célra szolgálhat, ha talajgyengeítőt nem rendelkeztünk, a fogas vagy a tövis borona, továbbá a szekéroldal, palló és a hátára fektetett fogas. Anyira szegény gazdát nem ismerek, hogy ne rendelkezzenek egy kis jóakarattal, vagy nem szerethetné be a felsorolt kisegítő szerszámok egyikét. Ezzel az egyszerű és gyors művelettel minden gazda kora tavasszal kivétel nélkül megoldozhatja a talaj felületét.

Sokan azt hiszik, hogy a fogasolás szarít és ezt abból következtetik, mert a porhanyós, vékony réteg fogasolás után gyorsan kiszárad. Ez a következtetés azonban helytelen, mert tény ugyan, hogy a fogas nyomán a felszín egy-két ujjnyira vastagon valóban gyorsan kiszárad, azonban éppen ez a száraz, porhanyós réteg védi meg az alatta levő földréteget a kiszáradástól. Erről minden gazdának meg kellene győződnie.

Milyen jelentőségük van a kora tavaszi elsimítási munkálatoknak? Porhanyóssá tesszük, vagyis megbontjuk a talaj összefolyt tetejét amely a szán óta a télen át kora tavaszi mekeményedett. Ezzel a művelettel a talaj hajóssávésségi állapotát megfőrjük annyira, hogy a télen át összegyülemlt talajnedvességet a nyári időnyre tartalékolhatjuk, amikor a növények éppen a legnagyobb vízhiányban szenvednek és így arra a legnagyobb szükség van. Ennek a kora tavaszi elsimító munkálatoknak van azonban még egy másik, hasonlóan fontos előnye, amivel viszont sok gazda nem számol. Ugyanis ezzel nemcsak a téli csapadék elpárolgását gátoljuk meg, hanem a talaj ezen munkálatok hatása alatt újból dolgozni kezd. Intenzívebb életműködési folyamat indul meg a talajban, amely körülmény nagy mértékben hozzájárul a kész növényi tápanyag ké-

ződéséhez is. Van azonkívül még egy harmadik előnye is a kora tavaszi porhanyító munkálatoknak. Az elsimított talaj ugyanis a tavaszi csapadékok egyenletesen veszi magába és a föld felső rétege is egyformán porhanyós marad a vetésig. Ez a körülmény viszont az elvetett magoknak egyforma mélyre való befogását, gyors és egyenletes kelését biztosítja.

Az okszerű talajmunkálásnak a magyar gazdák között kevés követője van és éppen ez a körülmény teszi versenyképtelenné gazdáink terméseredményét a legnagyobb mértékben. Amennyiben gazdáink megszívlelik a talaj tevékenységének

fokozására irányuló útmutatásaimat és azokat követik, úgy más fordulatot vesz majd gazdasági helyzetük. Ameddig azonban minden földjüket összegelem nem szántották és azt kora tavasszal el nem simítják, tehát az okszerű mezőgazdálkodás szabályait nem vetének, addig jó terméseredményre ne számíthatnak.

A fogas boronának az eddig ismertetett szerepén kívül még más fontos szerepe is van: a gyomirtás és a kikelt vetések felső földrétegeinek a talajlazítása. Vetéseinket a gyomirtás érdekében addig fogasoljuk meg, amíg vetéseink gyerekei ugyan, de elég erősek ahhoz, hogy a fogas boronát ne tehessen bennük. De kéni nem szabad a vetéseink megboronálásával, mert ha az már erőt megbokrosodott, úgy kitépjük. Búzánál április 10-15 nap, a tavaszi veteményeknél május hónap a legalkalmasabb a boronálásra. A rozs és az őszi őszi fogasolását mellőzzük, mert mire fogással rámeztünk, már túlórosan fejlett ahhoz, hogy megboronálhassuk. Kivételt jelent, ha a korán beálló megfagyás időt megengedi.

Legközelebb a hengerezés és a porhanyítás szerepét ismertetem.

Meggyesy István

A temesvári kamara foglalkozott Manuila Camil visszahelyezésének kérdésével

A temesvári keréskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága Giurcaneanu Eduard elnök elnöklése alatt ülést tartott és ezen alkalommal ismertették a bizottság tagjai előtt a hivatalos lapban megjelent azt a királyi dekrétumot, amely Manuila Camil a temesvári kamara titkári állásába múlt évi augusztus 15-iki időponttól kezdve visszahelyezte. A kamara ügyeinek vezetését tudvalevőleg közel egy év óta Fratila Ton főtitkár látja el és az ideiglenes

bizottság ülése most a visszahelyezés révén támasztott új helyzetet beszélt meg. Részletes tanácskozás után végleges állásfoglalás még nem történt, a kamara vezetősége a megbeszéléseket folytatja és természetesen olyan megoldást keres, amely mindkét fél részére kielégítő lesz. Erre vonatkozólag azután előterjesztést tesz majd a minisztériumnak.

A német tőke elhelyezkedése a volt csehszlovák köztársaságban

A német nagyipar a cseh nagybankokkal tartotta fenn a kapcsolatot

A pécsi egyetem kisebbségkutató intézetének statisztikai tudósítója, a Studio közli a következő adatokat:

Az 1930. évben megejtett népszámlálás szerint az egykori csehszlovák köztársaságnak 14 millió 729.536 lakosa volt, ezek közül 3.318.445 lakos, vagyis az összességnek 22,53%-a németnek vallotta magát. A németiség gazdaságilag igen jól meg volt szervezve, a földművelésben, az iparban mindenütt megtalálhattuk a német érdekképviseletet és munkaadók táborában éppen úgy, mint a munkások körében. A németek a pénzügyi világban is megfelelően szervezkedtek és ezért a cseh-szlovák köztársaságban egész szerer olyan pénzintézetet találhattunk, amelyek tőkeerősek voltak és kizárólag német érdekeket szolgálták.

1935-ben Csehországban és Morvaországban 23 részvénybank volt s ezek közül három szolgált német érdekeket.

De a részvénybankok 7,7 milliárd csehszlovák betétállományból csak 5,7% volt a német pénzintézetek kezén.

mert ezen a fokon a nagy német vállalatok szívesebben dolgoztak azokkal a cseh intézettel, amelyek részben német vezetés alatt állottak. Szlovákiában 47 részvénybank közül csak kefélt volt német, az egyik Kásmárkon, a másik Lőcsén működött.

A 356 takarékpénztár közül már 153 volt német s a takarékpénztárak

18,8 milliárd csehszlovák betétállományból ezek 5,9 milliárd csehszlovák rendelkeztek.

Szlovákiában nem volt német takarékpénztár. A társasági mezőgazdasági előléptetárak száma 174 volt s ebből 44 német, amelyek az idetartozó pénzintézetek 4,1 milliárd koronányi betétállományából 1,1 milliárd koronát kezeltek. Az előléptetárak prágai szövetségében a németeknek is volt képviselőjük. A polgári és kisipari előléptetárak megoszlása ilyen volt: Csehországban 1.143 ilyen intézet közül 240 volt német, Morvaországban pedig 8 közül 144. Szlovákiában és a Ruténföldön nem voltak német intézetek ebben a csoportban, bár ezeknek a száma a volt magyar Felvidéken 57 volt, Kárpátalján 7. A németiség szerepe ezeknek az intézeteknek a csoportjában igen jelentős volt ezek

12,2 milliárd koronányi betétállományból 4,1 milliárd volt az övék.

De igen nagy volt a német hitelszervezetek száma. Raiffaisen-féle hitelszervezetek terén is, ah 4.376 intézet közül 1.179 állott német vezetés alatt. Ezek az intézetek csak a történelmi cseh és morva földön működtek. Betétállományuk 4,9 milliárd koronára rugott s ebből 1,6 milliárd volt német. Volt magyar Felvidéken és a Ruténföldön 1.143 hitelszervezet közül csak 56 volt német vezetés alatt s ezeknek majdnem egy milliárd koronányi nyertőképességű 45,5 millió volt az övék.

A cseh-szlovák köztársaságban az 1935. év végén a német vezetés alatt álló pénzintézeteknél megközelítőleg 12,5 milliárd cseh korona betétállomány volt elhelyezve, amely összeg 22,9%-át alkotta. Cseh-Szlovák köztársaságban az összes pénzintézeteknél ugyanakkor elhelyezett 54.928.900.000 cseh koronára rugó összes betéteknek. Ha figyelembe vesszük, hogy a német nagyipar igen nagy összegeket helyezett el, a nem német részvénybankoknál akkor a németek tőke, illetőleg a betétállománya jóval nagyobb, mint amit fentebb kimutattunk.

Emelkedett a buza ára. A külföldi piacokra a buza ára emelkedik és ez maga után vonta a romániai buza árának emelkedését is. Dacára, hogy a szállítási díj százalékkal emelkedett, fob Constanța-ra 43 ezer lejt adtak a buza vagonjárt, inkluzíve 8000 lejes prémium. A tengeri szállítási nehézsége miatt mégis kevés tranzakció történt. A határidő eladásokat megnehezíti, hogy nem ismerik az október 1-től életbe lépő prémium nagyságát. Az árpa ára 20 ezer lejről 30 ezer leire emelkedett vagonként.

A Banca Nationala vizuma nem kell a vámnál rekedt áruk elviteléhez

Megjelent azoknak az áruknak a listája, amelyek kvótán kívül elvihetők a vámtól

Megirtuk, hogy a háborús viszonyok okozta anyag és gépszükséglet minél gyorsabb fedezése végett a nemzetgazdasági minisztérium a pénzügyminiszterrel egyetértésben elrendelte, hogy mindazok az áruk, amelyek óriási tömegekben megrekedtek a vámraktárakban, mert hiányzott, vagy már lejárt a kontingentálási és behozatali engedélyük, minél kevesebb formassággal kiválthatók legyenek. Most megjelent a részletes rendelkezés is. Eszerint a nyers gyapot, a pamutfonal, nyers gyapjú és gyapjúfonal, nyers bőr, kaucsuk, festékszínyagok, réz, cink, horgany, ércöntvény, acél, kohászati koks, gyógyszertermékek, sebészeti készületek és minden a nemzetvédelem részére dolgozó gyárnak szánt áruk, akár az állami vámraktárban, akár magán szabad-

raktárban vannak, kiszolgáltatandók a címzeteknek. A nemzetgazdasági minisztérium a felsorolt áruk címzettjeinek különleges engedélyt ad ki az ezutáni behozatali kontingens terhére. Ezek az engedélyek a Nemzeti Bank transzferhozzájárulása nélkül érvényesek és vételár kifizetésekor később fog a kormány megfelelő intézkedéseket hozni. A jelen rendelkezés azoknak az áruknak a kiadására is vonatkozik, amelyekre a behozatali igazgatóság azért nem adott engedélyt, mert hiányzott a transzferfedezet. A vámhivatalok utasításit kaptak, hogy amint a jelen rendelkezések alá tartozó további áruk befutnak, azok címzettjeit haladékl nélkül értesítsék, hogy a megfelelő eljárást azonnal folyamatba tehesék.

Gyárfás Elemér dr. a céhjavaslat bizottsági tárgyalásánál a jelenlegi szakmai egyesületek fenntartását kérte

Gyors ütemben megy a céhtörvény javaslatának letárgyalása

Jelentettük mai lapunkban, hogy a törvényhozó kamara és a szenátus közös bizottsága tárgyalás alá vette a szakmai céhek, ezek országos szövetsége és a mindezeket összefogó nemzeti tanács törvényjavaslatát, amely egyidejűleg a szakmai kamarák szervezetét is újra építi.

A tárgyaláson résztvett úgy a szenátus, mint a kamara elnöke, illetve alelnöke. A bizottságban Stoicescu szenátor, a bucurestii egyetem rektora elnököl. Elsőnek Argetoianu királyi tanácsos, a szenátus elnöke szólott és felhívta a bizottság tagjait, hogy a legreálisabban szóljanak hozzá a tervezet-hez, egyben pedig gyorsírói feljegyzéseket kívánt, hogy a kormány teljes részletességgel legyen tájékozott a kivánságokról és a kritikai megjegyzésekről.

Erdemben elsőnek Firică Petre kamarai képviselő szólott és részletes bírálóat után azt kívánta, hogy az egyes céhekbe szervezendő szakmákat pontosan határozzák el egymástól és

csak is azok vehessenek részt a szakmai szervezetekben, akik ténylegesen folytatják az illető foglalkozást.

Gyárfás Elemér, aki a bizottságban a magyar kisebbség képviselője, különösen

a már létező elismert személyiségű gazdasági szervezetek érintetlenül hagyásáért szólott és ezeknek erkölcsi és anyagi szerzett tőkéje részére kívánt biztosítékokat.

Garoflid volt földművelési miniszter főképpen a mezőgazdák kis és nagy birtokosokra széttagolása ellen szólott. Ő is hangsúlyozta, hogy a fennálló mezőgazdasági, szőlészeti szakszervezeteket és ezek szövetségeit fenn kell tartani az új törvény szervezeti mellett is. Szerinte

a kormányzóságok területén alakuló céhek politikai jellegű egységei a szakmáknak, hivatásuk az ilyen irányú érdekek képviselése és felügyelete, a parlamenti jelölések, — ezzel szemben az eddig is meg volt szabad gazdasági szervezkedések lehetnek csak továbbra is a gazdasági szakmai élet szervei egységei.

Schina képviselő a köznyugdíjasoknak az Intel-aktuális céhekbe besorozását kívánta, amit a javaslat elejtett. Indokolta ezt avval, hogy miután ezeknek az alkotmány választói jogot biztosított, benne kell lenniük valamelyik céhben.

A bizottság tárgyalása tovább folyik erről az országsszervező javaslatról.

A pénzügyminisztérium nem vesz fel újabb fizikai munkásokat a személyzeti adó táblázatába

A pénzügyminisztérium tudvalevőleg a személyzeti adó fizetésénél bizonyos kedvezményeket biztosított a fizikai munkásoknak. A minisztérium az új adótörvény megjelenése után táblázatot állított össze arról, hogy kik tekinthetők fizikai munkásoknak és kik nem.

Virgil Molin, a munkakamarák szövetségének elnöke a közelmúltban emlékirattal fordult a pénzügyminiszterhez, akitől azt kérte, hogy még hármincegy foglalkozási ágat folytató alkalmazottat minősítsenek fizikai munkásnak. Az emlékiratban rávilágított arra, hogy ezek szintén fizikai munkát végeznek és nem lenne méltányos, hogy ne élvezhessék a törvény által biztosított adókedvezményeket. Emlékiratában többek között felsorolta az órásokat, mozgófényképezőket, sóforókat, pincéreket, irodai altiszteket is.

A munkakamarák most leiratot kaptak a munkakamarák szövetségétől, amely közölte, hogy a pénzügyminisztérium a kérést elutasította és rávilágított arra, hogy a pénzügyi törvények nem lehetnek mindenben összhangban a munkaügyi törvényekkel, mert adóügyi szempontból sokszor más tényezők alapján bírálják el a felmerülő kérdéseket. A fentemlített foglalkozások esetében a fizikai munkás megjelölést nem alkalmazhatták részben azért, mert ezek a foglalkozások jelentős előképzettséget és tanulmányokat igényelnek, másrészt pedig a foglalkozások egy részének gyakorlása inkább szellemi, mint fizikai munkában merül ki.

(—) A bányási gabonapiac helyzete a kínálat ellenére üzletellen és csendes. A piaci árak a következők: Búza 75 kilós 430 lei, ten-geri 440 lei, korpá 320 lei, új zab 400 lei, muhar-mag 400 lei, tökmag 950 lei, káposztarepce 850 lei, lencse 600—700 lei, ú takarmányárpa 350 lei, tavaszi árpa 430 lei százkilónként.

— A fel nem vett osztlékok befizetése az állampénztárba. Az idei április 1-i pénzügyi törvények elrendelték, hogy a részvénytársaságok az elévülési idő alatt fel nem vett osztlék és járadék összegeket az állam részére kötelesek befizetni és évente vallomást kötelesek beterjeszteni az ilyen tételekről. Most megjelent a pénzügyminisztérium részletes utasítása. E szerint a pénzügyigazgatóságok megállapítási jegyzőkönyveket vesznek fel az ellenőrzött vallomások alapján és az ilyen jegyzőkönyvnek a kézbesítési napjától válik esedékessé a befizetés minden további felhívás nélkül. A fizetés megkönnyítése végett megengedték, hogy a kötelezett társaságok hat havi egyenlő részletben fizethessék be és pedig az első részlet a kézbesítésre következő legközelebbi hónap elején, a továbbiak a következő hónapok elején fizetendő, ha a kötelezett fél hamarabb akar fizetni. Késedelem esetén a kincstár mindig csak a már lejárt részlet erejéig vezethet végrehajtást.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 14.

Bucuresti, 7: Hanglemezek, torna, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12: Időjelzés. 12.03: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sporthirek. 13.05: Hangverseny. 14: Művészeti hírek. 14.10: Rádió újság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művelődési aktualitások. 19.17: Táncközpont. 20: Előadás. 20.35: Schubert dalok. 21: Szimfonikus zene. 22: Rádió újság. 23: Rádió újság. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I, 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hangverseny. 14: Szalózene. 17.15: Előadás. 18.10: Előadás. 18.40: Beszélgetések. 19.45: Előadás. 20.25: Hangverseny. 20.45: Előadás. 21.10: Tréfahangverseny. 23: Régi mesterek zenekari művei. 24: Cigányzene.

Budapest II, 20.25: Előadás. 21: Hírek. 21.20: Gémes Irén hárfázik. 21.50: Elbeszélés. 22.20: Pátria hanglemezek. 22.50: Időjárásjelentés.

A DZSUNGEL

TITKA

Írta: K. D.

Az elhallgatott egy ideig, azután szigorúan rájuk szólt:

— És most takarodjatok innen azonnal és egyhamar meg ne lássalak benneteket, mert...

Be sem várták a befejezést, máris kotródtak kifelé.

— Igen, uram!

A hosszú idegen mosolygva nézett utánuk, azután a fiatal angol felé fordult és minden további formalitás nélkül egyszerűen a kezét nyújtotta feléje.

— Ön mint látom, angol... és így szegről-végre testvérek vagyunk, egy nagy család gyermekei, én ugyanis amerikai vagyok. Welton a nevem...

Ronald szívélyesen megrázta a fejéje nyújtott kemény kezét és szintén bemutatkozott. Az idegen kopogott. A tulajdonos alázatosan sietett elő.

— Ké whiskyt legyen szives, — ez az úr fizeti!

Ronaldra mutatott, aki az első pillanatban elképedt ezen a szokatlan és furcsa eljárásán, mégis nyomban megjegyezte:

— Természetesen!

És a következő percekben már együtt ültek az asztalnál, előttük a teli poharakkal. Ronald kíváncsian figyelte új ismerőst, aki tagadhatatlanul eredeti alak volt és nagyon kíváncsi lett, vajjon ki is lehet, aki érdekében ilyen boszorkányos gyorsasággal és rövidséggel közbenjár, még hozzá igen eredményesen. Az most nagyot nyújtózott végtárgyával, melyek egészen a szomszéd asztalig értek és szokott nevető modorában kezdett beszélni.

— Rózsult járt volna fiatal barátom, ismerem jól ezeket a gazfickókat és a helyiség tulajdonosa sem különb. Nagyon sok ember köszönheti nekik az örök üdvösséget. Persze, ez is foglalkozás, nekik is élniük kell.

— Ön úgylátszik, meglehetősen ismeri őket? — kérdezte kíváncsian Ronald, miután megköszönte eredményes pártfogását.

— Igen, ismerem őket. Ezt a Pedrot, a fővezérüket egyszer alaposan helybenhagytam, talán egy-két hétig feküdt utána súlyos „fejfájással” és ez elég arra, hogy az embernek tekintélye legyen előttük, az ilyesmit egyhamar nem felejtik el. Igaz, ha egyszer úgy hozzájutnának, hogy késekkel megcsiklandozzák bordáimat, az örömmünne lenne számukra, csak hogy abból nem esznek... hahaha...

— Ön ilyen biztonságban érzi magát fölük?

— Igen, mert megtanultam és megszoktam, hogy mindent meglássak, ami körülöttem történik.

— Orvos ön? Az a spanyol ugyanis azt mondta önnek: doktor.

— Orvos? Igen, az is vagyok. De elsősorban amerikai. Ez a fő tulajdonságom és foglalkozásom. Azután pedig? Még fiatal voltam, amikor valamilyen szamárság miatt összekulönböztem apámmal. Otthagytam hát a szülői házat és Newyork különböző bárjaiban lettem artista. Így huztam ki egy ideig az időt, amikor az öreg hirtelen meghalt és én jó pár milliót örököltem. Így elvégeztem az orvosi tanulmányokat, most pedig felfedező és kutató expedíciókat akarok szervezni. Ereimben és bohémvér folyik, nem tudok sokáig egy helyen maradni. Valami állandó kóborlásra hajszol, ú... Valószínűleg nagyapám természete út vissza rám, ő is javíthatatlan világeszavargó volt...

Gunyos mosollyal és hanyag hanyavetiséggel beszélt, hogy nem lehetett tudni, vajjon igazat mond-e, vagy csak tréfál. Azután kis szünetet tartva, hirtelen azzal a kérdéssel fordult Ronaldhoz:

— És ön fiatal barátom?...

— Én, — felelt az kitérőleg — én csak úgy utazom, időtöltésből, magam sem tudom miért és hogyan...

Az idegen tetőtől-talpig vigigézte.

— Tehát szintén valamilyen bohémtermészet?

— Olyasféle...

Ronald örült, hogy az idegen nem kérdőzködött tovább, mert bármennyire is rokonszenves volt ez a férfi, mégsem lett volna kedve mindent elmesélni, ami a szívén fektült. Ígykezett is mindjárt tovább terelni magáról a beszélgetés fonálát.

— Tehát ön kutató és felfedező akar lenni... Es hogyan akarja ezt a „mesterséget” megkezdni? Welton mosolygva emelkedett fel.

— Nem akarok még lefeküdni, de ez a helyiség szörnyen unalmas, jöjjen kisérjen haza, otthon nálam kényelmesen elbeszélgethetünk. Ezuttal én hívom meg önt egy pohár whiskyre.

Ronald elfogadta a meghívást és egy negyedóra múlva egy szép kis ucca egyik kerttel körülvett háza előtt állottak.

Az idegen kulcsot vett elő a zsebéből és kinyitotta a kerti kaput. A zár nehezen engedett, sokáig elbabrált vele.

Amíg a kapu előtt álltak, Ronaldnak hirtelen furcsa gondolat villant át az agyán. Eszébe jutottak azok a banditák ott a mulatóban, hogy meghunyászkodtak ez előtt a férfi előtt, olyan hirtelen és érthetetlenül, mintha... Hátha az a férfi csinkosak, aki megszabadítását játszva, most ezzel az ügyes trükkel csalja el a lakására, hogy tényleg kifosszák és esetleg megölik... A környék meglehetősen elhagyott, a kert sötét, a fák komorak és mozdulatlanok...

Ronald habozni kezdett, megtagogatta a revolverét és valami ügyes, hihető kifogáson gondolkodott, amellyel elháríthatná és visszautasíthatná a meghívást, de éppen most nem jutott semmi az eszébe.

Az idegen akkor már kitárta a kaput és kezével udvariasan előremutatott.

— Tessék, fiatal barátom!

Ronald megégszer ránézett az arcára. Nem. Ez a jóakaratu kedvesség, ez az őszinte mosoly, ez a férfias, mégis barátságos hang, ez nem lehet tetetés.

Egy elszánt mozdulattal belépett a kapun, de a gyanút nem tudta kiölni magából, annak egy kis elrejtett csirája benne maradt és miközben elindultak egy homokos, tekervényes kerti úton, ijedt szemekkel nézte az útmentén levő bokrokat, fákat.

Az egyik kanyarodónál hirtelen megdöbbenve állt meg. A fák közül az út széléről halk, elnyújtott sóhajást hallott:

— Jaj... jaj...!

(Folytatjuk)

SPORT

A Chinezul-Ilisa vasárnap a lugosi Vulturival játszik

Vasárnap, e hó tizenhetedikén, délután félöt órákor a temesvári Banatul-pályán bajnoki mérkőzés lesz. Ezen alkalommal a Chinezul-ILSA csapata mérkőzik a lugosi Vulturi együttesével. A mérkőzésre a CAMT tagsági igazolványok is érvényesek.

Chao Morejon szereplési jogát felfüggeszti a szövetség. A román ökölvívó szövetség azzal a tervvel foglalkozik, hogy Morejon, a néger ökölvívó szereplési jogát felfüggeszti, mert egyáltalában nem él sportszerű életet és kétes uton szerzett pénzből tartja fenn magát. A sportszerű életnek tulajdonítják, hogy az utóbbi időben állandóan vereséget szenved a román ökölvívóktól.

Sporthírek mindenfelől

Megrendezik a magyar-német válogatott mérkőzést. A német birodalmi labdarúgószövetség táviratban értesítette a Magyar Labdarúgó Szövetséget, hogy a szeptember 24-iki Budapesten lebonyolításra kerülő magyar-német válogatott labdarúgó mérkőzésekre feltétlenül elküldi csapatát. Így hát a mérkőzést megrendezik és a magyar szövetség megvette a szükséges előkészületeket a találkozóra. Egyelőre csak keretet jelöltek ki, melynek tagjai már megkezdték az edzéseket.

A szövetség ellenőrzi az egyesületek pénzügyi helyzetét. A nemzeti bajnokságban szereplő egyesületek az évek folyamán majdnem minden esetben veszteséggel zárták a bajnoki idényt. Enni megakadályozására a szövetség úgy határozott, hogy a jövőben ellenőrzi az egyesületek anyagi ügyvitelét és a bevételnek csak az 50 százalékát engedélyezi elkölteni a csapat fenntartására. Hasonlóan elhatározta a szövetség, hogy a jelenlegi 30 leles legnagyobb fizetést is lényegesen csökkenti.

Budapest 7. Hanglemek, torna, háztartási és gazdasági tanácsadó. 12: Időjelzés, vizállásjelzés. 12.06: Hanglemek. 13: Időjelzés. 13.05: Hangverseny. 14: Művészeti hírek. 14.10: Rádió hírek. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés. 19.02: Hangverseny. 20: Előadás. 20.15: Népdalok. 20.40: Táncclemek. 20.55: Hanglemek. 22: Rádió újítás. 22.25: Táncclemek. 22.40: Indulók. 23: Rádió hírek. 23.15: Hangverseny. 23.45: Francia, német és olasznyelvű hírszolgálat.

Budapest 1. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Postászene. 14.30: Cigányzene. 17.15: Dúkféléra. 18.10: Hanglemek. 19.20: Táncczene. 20.25: Hangfelvétel. 20.55: Szalózene. 21.20: Költői negyedóra. 21.40: Előadás. 22.10: Cigányzene. 23: Hangverseny. 24: Hanglemek.

Budapest 11. 20.25: Szalózene. 21: Hírek. 21.20: Hanglemek. 22.10: Előadás. 22.40: Időjárásjelentés. 22.45: Cigányzene.

BOLDOG UJESZTENDŐT KIVÁNN

mélyen tisztelt izr. ismerőseinek, barátainak, vásárlóinak és rendelőinek

<p>ARLATH bonboneria, I. és IV. kerület</p> <p>TIMIS-nyomda I., Bratianu-tér 3. Telefon: 25-18.</p> <p>BABCSANYI FERENC csemegeüzlet, I., Bratianu-tér</p> <p>BOTTYEN étterem, IV., Bratianu-ucca 24.</p> <p>BOY COLLI-EXPRESS Telefon: 25-56. I., Lonovics-ucca 5.</p> <p>DACIA KÁVÉHAZ Weisz Dezső tulajdonos Telefon: 45-33.</p> <p>GUTJAHR-festőde II., Dorobantilor-ucca 6. Telefon: 22-27.</p>	<p>HUHN női fodrász I., Duca-ucca</p> <p>JANCSÓ KAROLY fűszer- és csemegekereskedő, Telefon: 33-44. II. kerület.</p> <p>KIRITY JÓZSEF uriszabó, I., Bratianu-tér 3.</p> <p>KOCSONYAI JÁNOS vendéglős, I., Eminescu ucca.</p> <p>KOHL ANDRÁS női fodrász, I., Bratianu-tér 4.</p> <p>KRAYER DROGERIA I., Bratianu-tér. Telefon: 14-12.</p>	<p>MAUSZ TESTVÉREK tűkőrgyár és üveg nagycsiszoda II., Neulcea-ucca 18.</p> <p>MANN cukrász II., 3 August-ucca. Telefon: 14-33.</p> <p>MIXICH & COMP fakereskedés, II., Telegrafului-ucca</p> <p>MÓCZAR LASZLÓ írógépés Telefon: 28-69. I., Bratianu-tér 3.</p> <p>MÜLLER PÉTER S. i. n. c. festőde Timisoara, II., Tel. 36-16.</p> <p>OLARIU PÉTER hentesmester II., Branutiui Simion. Telefon: 11-69.</p>	<p>POTICHEN cukrászda IV., Bul. Carol 14. Telefon: 23-11.</p> <p>RÉVÉSZ RUDOLF elektróvállalat, Telefon: 13-02. II., Daclor-ucca</p> <p>RIVIERA virágtizlet Timisoara I., Marasesti 2. Telefon: 35-56.</p> <p>SECHEI SÁNDOR pékemester IV., Str. Sturdza 60.</p> <p>SCHUMPELA és SZAPPANOS címfestők Telefon: 21-52. Bul. Carol 11.</p> <p>TOLVADIAN különleges sütőde és cukrászda V., Moldovan-u. 5. I., Bratianu-tér. Telefon: 15-21.</p> <p>VAS MARGARETA fűszerkereskedés III. Piata Plevnei 9.</p>
---	---	---	---

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 5 óráig feiadott hirdetések másnap reggel megjelennek

<p>Oktatás</p> <p>Októveles középiskolai tanárú privátórákat ad német, angol, francia, latin, görög, román és magyar nyelvekből, továbbá tenografiából a 3 hazai nyelvben. III., Bulev. Carol 7. II. em. 9. ajtó. 1185</p> <p>Angol órák, egyenként és csoportban új módszerrel. III., Str. M. Gáspár 3. Telefon: 13-70. 1293</p>	<p>Mosást vasalást házakban, lelkiismeretesen vállal tisztá asszony (úgyszintén otthoni mosást is) Kovács, III. Vilhelm Mühle-u. 10. 1243</p>	<p>Adas-velet</p> <p>Sonkavágógép „Berke” jutányos áron eladó. Klimek A. Lugoj, Str. Bujincea 2. 1315</p> <p>Női télikabát, jókarban lévő, megvételre kerestetik. II., Str. Scolii 13. Gilde. 189</p> <p>„Quo vadis Európa” a legaktuálisabb könyv, a háború okairól, a világ fegyverkezéséről és Európa jövőjéről. Orich Viktor műve ma a legérdekesebb politikai és történelmi tanulmány. 1504</p>	<p>Hordók és kádak elsőrendű minőségben minden nagyságban raktáron. Aszokhordók speciális előállításra. Fagy lált korvezátorok gyári árak mellett kaphatók. Appeltauer hordógyár, Timisoara IV., Str. Fröbl 5. Telefon: 43-46. 678</p> <p>Férfi télikabát vasszürke kifogástalan állapotban jutányos áron eladó. IV., Str. Bolinteanu 14. ajtó 3. 2045</p>
<p>Állást keres</p> <p>Bejárónó állást keres. V., Str. Meneaus 10. Kiricza. 1989</p>	<p>Alkalmazás</p> <p>Bejáró szakácsnő azonnalra kerestetik, aki a román konyhához is ért. I. Bulevard Regina Maria 17. 1242</p>	<p>Lakás</p> <p>Bátorozott szoba fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással azonnalra kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 1039</p>	<p>DÉLI HIRLAP automata telefonszáma: 28-10.</p>

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. I. n. c. Arad